

Rovaniemen keskustavisio 2050

Arktinen ydin

Rovaniemen keskustavisio 2050

19.1.2024

Lähettäjä:

Olli Metso
Luova johtaja

MUUAN Oy
Vironkatu 7 F
00170 Helsinki

olli.metsomuuan.fi
+358 40 774 2014

Vastaanottaja:

Sipi Hintsanen
Kaupunginarkkitehti

Koskikatu 19
96200 ROVANIEMI

sipi.hintsanen@rovaniemi.fi
0163228303
0505626314

MUUAN Oy
Tulevaisuusorientoitunut suunnittelutoimisto
Vironkatu 7F
00170 Helsinki, Finland
www.muuan.fi
muuan@muuan.fi
Y 2649865-2
+358 45 675 8700

LUOTTAMUKSELLINEN

MUUAN

Rovaniemen keskustavisio 2050

Arktinen ydin

Tämä työ kokoaa, hahmottaa ja Visualisoi Rovaniemen keskusta-alueen tulevaisuutta. Työ yhdistää alueelle suunnitellut uudet rakennukset ja vahvistaa alueelle ominaista ja Rovaniemen kaupungin strategioita tukevaa profiilia. Rovaniemen keskusta-aluetta tarkastellaan työssä nykyhetken ja vuoden 2050 välisen ajanjakson puitteissa. Työ hahmottaa alueen vahvuudet ja halutun päämäärän sekä askelmerkit alueen päämäärätietoisin kehittämisen tueksi.

Tervetuloa tutustumaan tulevaisuuden Rovaniemen keskustaan!

Suunnitteluryhmä

Muuan Oy

Olli Metso	projektipäällikkö, arkkitehti SAFA
Ria Aasholm	arkkitehti SAFA

WSP Finland Oy

Jouni Ikäheimo	liikennesuunnittelija
Katja Koskela	kaupan ja palveluiden asiantuntija
Katja Leppäranta	maisema-arkkitehti

Flatlight Creative House Oy

Miikka Niemi	vuorovaikutusasiantuntija
--------------	---------------------------

Rovaniemen kaupunki

Sipi Hintsanen	kaupunginarkkitehti
Katriina Rosengren	toimeksiantojen yhteyshenkilö, arkkitehti
Pertti Onkalo	työn virallinen johtaja, toimialajohtaja/kaupungeodeetti

Janne Alkki	kaupungininsinööri
Oona-Sofia	arkkitehti yo
Riitu Pirkkalainen	vuorovaikutusasiantuntija
Markku Pyhäjärvi	kaavoituspäällikkö
Henri Koivu	paikkatietosuunnittelija
Samppa Määttä	hallintopäällikkö, toimialajohtaja
Marko Ranttila	paikkatietoinsinööri

Sisällysluettelo

1.	Johdanto	s. 6	}	Prosessi
1.1	Tiivistelmä			
1.2	Rovaniemi pähkinänkuoressa			
2.	Nykytila-analysit	s. 12	}	Visio
2.1	Kaupunkirakenteen muodostumisen päävaiheet			
2.2	Nykytila-analyysit			
3.	Tulevaisuusanalysit	s. 20		
3.1	Megatrendit ja trendit			
3.2	Kaupunkistrategia			
3.3	Tavoitteet ja teemat			
3.4	Kestävä kehitys			
3.5	Mahdolliset tulevaisuudet			
3.6	Asukkaiden Rovaniemi			
4.	Visio	s. 40	}	Visio
4.1	Arktinen ydin			
4.2	Saavutettava keskusta			
4.3	Viihtyisä keskusta			
4.4	Kirjava keskusta			
4.5	Visio 2050			
5.	Keskustan kehittämisen teemat ja toimenpiteet	s. 58	}	Toimenpideohjelma
6.	Toimenpideohjelma	s. 76		

Liitteet

Liite 1. Kaupunkikeskustan visio 2050 -kysely. Flatlight, 2023.

Liite 2. Mentimeter-yhteenveto. Rovaniemen kaupunki, 2023.

Kuvat

Kaaviot ja muu havainnollistava materiaali Muuan Oy ellei toisin mainita.

Valokuvat Rovaniemen kaupunki ellei toisin mainita.

1.1 Rovaniemen kesksutavision 2050

Tiivistelmä

Rovaniemen Keskustavision työn tarkoituksena on koota, hahmottaa ja Visualisoida Rovaniemen keskusta-alueen tulevaisuutta. Työ yhdistää alueelle suunnitellut uudet rakennukset ja vahvistaa alueelle ominaista ja Rovaniemen kaupungin strategioita tukevaa profiilia. Rovaniemen keskusta-aluetta tarkastellaan työssä nykyhetken ja vuoden 2050 välisen ajanjakson puitteissa.

Arktinen ydin

Kaupungistuminen jatkuu, väestönkasvu, maahanmuutto ja kansainvälistyminen on voimakasta. Houkutteleva pohjoinen ja urbaanin yhteisöllisyyden renessanssi luovat painetta Rovaniemen keskustan kehittämiseksi. Autojen määrää keskustassa suitsitaan. Liikkuminen keskustassa tapahtuu yhä enemmän kevyin liikennemuodoin ja on-demand palveluin. Pohjoismainen hyvinvointi ja arktinen luonto kiinnostaa ja Rovaniemestä kehitetään ympärivuotisesti kiinnostava kaupunkikohde. Kaupunkikehittämisen johtajatuksena on viihtyisyyden lisääminen ja biofilia keskustassa. Korttelipihoja vehreytetään, keskustarakennetta muokataan vehreyden lisäämiseksi ja puistoja toiminnallistetaan. Kevyen liikenteen ympäristöjen kehittämistä priorisoidaan ja katumiljöitä viihdytetään vehreyttämällä. Ranta-alueille rakennetaan uusia kohtaamisen paikkoja. Vesillä liikkuminen tuodaan kaikkien mahdollisuudeksi ja vesialueen käyttöä monipuolistetaan esimerkiksi tapahtumien paikkana kesäisin ja talvisin. Rakentamisessa pyritään toisaalta suuriin hankekokonaisuuksiin, mutta korjausrakentamista pyritään edistämään. Laajenevan keskustan kehittäminen on ennen kaikkea toiminnallista monipuolistamista ja viihtyistämistä, mutta myös uutta kaupunkirakennetta.

Rovaniemi on noussut suomen vetovoimaisimmaksi kaupungiksi

Vuonna 2050 Rovaniemen kaupunkia suunnitellaan ja kehitetään vuorovaikuttaisesti ja ekologisesti kuntalaisten poliitikkojen yrittäjien ja kolmannen ja neljännen sektorin, oppilaitosten ja virkahenkilöiden kesken.

Vahvana ilmenevä korkeatasoinen ja kansainvälinen tieteellisen ja taiteellisen toiminnan arktinen ekosysteemi.

Rovaniemi kevyen liikenteen edelläkävijä

Vuonna 2050: Pehmeämmät arvot näkyvät kaupunkikuvassa: luonto ja puistot, kevyen liikenteen verkosto, taide ja kulttuurihistoria, digitaalisuus on osa ympäristöä (esim. opasteet)

1.

Johdanto

Työssä tarkastellaan Rovaniemen keskusta-aluetta keskittyen suunnittelualueelle, joka on esitetty tämän Johdanto-osion kartoissa. Monet keskustaankin vaikuttavista ilmiöistä ja sinne osoitetuista toimenpiteistä vaikuttavat kuitenkin laajemmin. Laaja-alaisia muutostekijöitä on käsitelty raportin myöhemmissä osissa.

1.2 Rovaniemi pähkinänkuoressa

Arktinen pääkaupunki

Väestö- dynamiiikka

Väestö ennakkotieto	Syntyneet ennakkotieto	Luonnollinen väestönlisäys ennakkotieto
64 547 (←) 2/2023	53 (↑) 2/2023	-4 (↑) 2/2023

Kokonais- nettomuutto ennakkotieto

Asuntojen rakennusluvut liukuva vuossumma	Vanhojen osakeasuntojen neliöhinta €
15 (↑) 2/2023	1 900 (↑) 2021

Vetovoima- dynamiiikka

Työllisyys- dynamiiikka

Työttömien osuus työvoimasta	Työllisyysaste	Taloudellinen huoltosuhde
9,9 % (↑) 2/2023	70,9 (↑) 2021	130,9 (↓) 2021

Korkea-asteen koulutettuja

Perus- toimeentulon saajia	Peruskoulun 1. vuosiluokan oppilaita
25 % (↑) 2021	698 (↓) 2021

Koulutus- ja hyvinvointi- dynamiiikka

Yritys- dynamiiikka

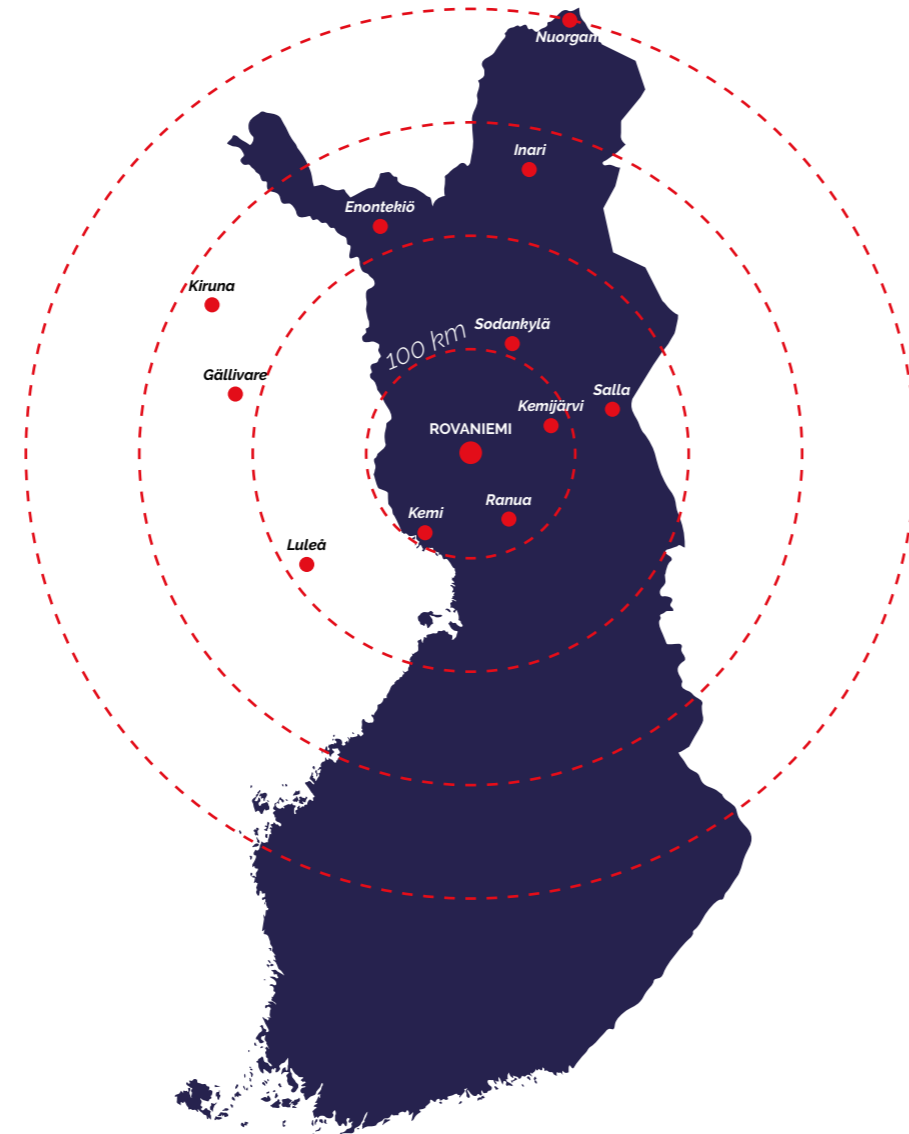
Aloittaneita yrityksiä	Yritysten liikevaihto milj. €	Avoimen sektorin osuus työpaikoista
107 (↓) Q4/2022	3 267 (↓) 2021	61,5 % (↑) 2021

Seutukunnan BKT €/asukas

Verotulot yhteensä milj. €	Lainakanta €/asukas
35 680 (↓) 2020	4 519 (↑) 2021

Tulo- dynamiiikka

Kuva 8
MDI, kuntakortti
(Rovaniemen kaupunki, 2023)

8

1.2 Keskustan sijainti aluerakenteessa

Kaikki tiet vievät keskustaan

Kaikki tiet vievät keskustaan!

"Rovaniemen kylät ovat täynnä upeita maisemia, kaunista luontoa puhtaimmillaan, kalaisia vesistöjä sekä marjaisia maastoja. Kyliä on Rovaniemellä yli 50, joista on moneen makuun tutustuttavaa retkeillen tai muutoin liikkuen."

<https://rovaniemenkylat.fi/rovaniemen-kylat/>

Lähde

Rovaniemen kylät
(Rovaniemen kaupunki, 2023)

MUUN

MUUN Oy
Tulevaisuusorientoitunut suunnittelutoimisto
Vironkatu 7F, 00170 Helsinki, Finland
LUOTTAMUKSELLINEN

9

1.3 Suunnittelualue

Rovaniemen ydinkeskusta sijaitsee hyvien liikenneyhteyksien äärellä toiminnallisesti rikkaassa ympäristössä.

Sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Rovaniemen kaupungin keskustassa, jossa Kemijoki ja Ounasjoki yhtyvät. Keskustatoiminnot jakaantuvat Rovaniemellä kolmeen toisiaan täydentävään sijaintiin, joista suunnittelualue on keskeisin, urbaanein ja monipuolisin. Tätä täydentävät Napapiirin Pajakylän alueen matkailutoimintojen alue sekä eteläisen saapumisalueen varren tilaa vievän kaupan ja työpaikkojen alue. Suunnittelualueen ympäristöä määrittelee metsäiset vaarat ja suistomaisemaa halkovat sillat. Itse suunnittelualue on kuitenkin urbaani alue. Se on ydinkeskustaa sisältäen koko Rovaniemen ensimmäisen kaupunginosan (=keskusta) sekä kaistaleen Radantaustan kaupunginosasta E75 tien länsipuolelta sekä vastaavan kaistaleen Pullinpuolen kaupunginosasta siltojen välistä.

Historia

Keskustan kaupunkirakenteessa on kaikuja sotia edeltävältä ajalta, mutta sotien jälkeen jättämä

tuho Rovaniemellä oli niin kokonaisvaltainen, että rakennuskanta suunnittelualueella on harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta sotien jälkeistä. Suunnittelualue on valtaosin rakentunut, mutta alueella on myös selkeästi hyödyntämättömiä alueita, joihin liittyy kehittämispotentiaalia. Keskusta on rakentunut tiiviiksi ja kaupunkirakenteeltaan melko yhtenäiseksi noudattaen vuoden 1945 asemakaavan pääperiaatteita.

Muuttuvan maailman paineet ovat kuitenkin pakottaneet kaupunkia kehittävät ja käyttävät tahot luopumaan osasta ko. kaavan periaatteista ja nyt tulevaa hahmoteltaessa tulee jälleen kriittisesti tutkia ja tulkita miten kaupunkisuunnittelun tämänhetkisiä ihanteita voidaan integroida osaksi Rovaniemen kehittyvää keskustaa. Tavoitteena on pehmeitä arvoja korostava, toiminnallisesti rikas, sosiaaliselta profiililtaan sekoittunut, virikkeellinen, houkutteleva ja valovoimainen, hyvä keskusta-alue.

2.1 Kaupunkirakenteen muodostumisen päävaiheet

Historia tulevan pohjana

1906 Alfred Gustafsson

Rovaniemen ensimmäisen 1906 valmistuneen rakennusjärjestyksen ja -suunnitelman laati maanmittausinsinööri G.A. Gustafsson. Suunnitelma pohjautui pitkälti olemassa olleeseen, vapaasti rakentuneeseen rakennuskantaan ja alueen pääväylänä toimivaan vanhaan ja mutkaiseen maantiehen.

Kuva 13a, 13b ja 13c

Rakennetun kulttuuriympäristön selvitys Rovaniemen keskustan osayleiskaava -alueella (Stadionark, 2010)

1933 Oiva Kallio

Rovaniemen ensimmäisen hyväksytyt ja 1936 vahvistetun asemakaavan laati arkkitehti Oiva Kallio. Kallion kaava perustui suurpihoista muodostuviin umpikortteleihin. Kallion kaavan korttelijako ja katuverkko pohjautui keskustassa Gustafssonin rakennussuunnitelman mukaan rakentuneeseen rakennuskantaan. Kallion kaavassa Koskikadusta tuli jo tällöin keskustaa ja kauppalan länsiosia yhdistävä tielinja. Kallion kaavassa määritettiin keskustarakennusten kerrosluvuksi neljä, joka säilyikin keskustarakennusten korkeutena aina 1900-luvun loppupuolelle saakka. Kauppalan asemakaava ehti olla voimassa lyhyen, mutta kiivaan ajan ennen hävitystä, joka pitkälti mitätöi sen aikana tapahtuneen kaupunkikuvan muodostumisen.

1945 Alvar Aalto, Yrjö Lindegren, Bertel Saarnio ja Markus Tavio

Kallion suurpihoista muodostaviin umpi-kortteleihin perustuva asemakaava edusti jo valmistuessaan väistyvää kaavasunnittelua. Sotien tuhoama Rovaniemi suunniteltiin uudestaan Suomen Arkkitehtiliiton jälleerakennustoimiston puitteissa; työtä johti Alvar Aalto, Työn kuluessa omaksuttiin kolme periaatetta.

- Alun perin 1920-luvulla laadittu ruutukaava haluttiin säilyttää.
- Poronsarveksi nimettyä viisisakaraista puistoaluetta luonnehdittiin kaavan selostuksessa sen pääaiheeksi. Kaavassa alue muodostaa sekä kauttakulkuliikenteen, että julkisten rakennusten alueen. Liikenteen voimakas kasvu on sittemmin tehnyt leveistä kaukoliikenteen väylistä Rovaniemen sisäistä kasvua hajottavan tekijän
- Asemakaavan tuli perustua joustavuuteen, joka sallii arvaamattoman kasvun tulevaisuudessa.

Aallon kaavassa funktionalismin periaatteiden mukaisesti eri toiminnoille varattiin omat alueensa. Hallinto ja kauppa siirtyivät vähitellen kaavan mukaisesti Hallitus- ja Koskikadun varteen. Koskikadusta tuli tärkeä pääväylä sen liittäessä keskustaan kauppalan länsiosat.

2.

Nykytila-analyysit

Nykytila-analyysit ovat alueen identiteettiä luotaavia kiteytyksiä nykytilasta. Nykytila on rakentunut aikojen saatossa. Siksi osiossa on esitelty myös kaupunkirakenteen historiaa.

2.2 Nykytila-analyysit

Rakennettu ympäristö

2.2 Nykytila-analyysit

Pehmeä infrastruktuuri

2.2 Nykytila-analyysit

Sini- ja viherympäristö

Vihreä donitsi!

Keskustan vihreä sijoittuu keskustan laiduille. Asumisen alue on kivinen ja kova.

Suuri osa vehreydestä sijoittuu liikenneväylien laitamille, mikä heikentää niiden virkistysarvoa.

- - - Suunnittelualueen rajaus
- Puistoalue
- Viheralue

2.2 Nykytila-analyysit

Kova infrastruktuuri

Saavutettava keskusta!

Keskusta on hyvin saavutettavissa. Toisaalta keskusta on myös helppo ohittaa pitämällä vauhti yllä Roimun rotkossa.

Rotkon ja joen estevaikutus on suuri

Vuoden 1945 asemakaavan perusajatus vehreistä korttelipihoista on unohtunut ja autot ovat vallanneet korttelien sisäosat. Syntynyt ympäristö ei tue viihtyisyyden rakentamista ja lapsen laajenevan elinpiirin huomioivaa turvallisen asuinympäristön kehittämistä.

- - - Suunnittelualueen rajaus
- Pääkatu
- Kokoojakatu
- - - Rautatie
- Kävelykatu
- Silta
- Maanpäällinen pysäköinti
- Maanalainen pysäköinti

2.2 Nykytila-analyysit

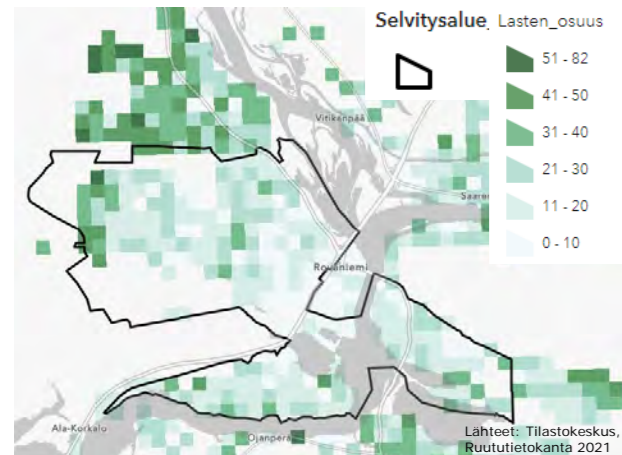
Demografinen ympäristö

Heat map toimii työkaluna tiedon visualisointiin, ja kertoo ilmiön intensiteetistä tietyllä alueella.

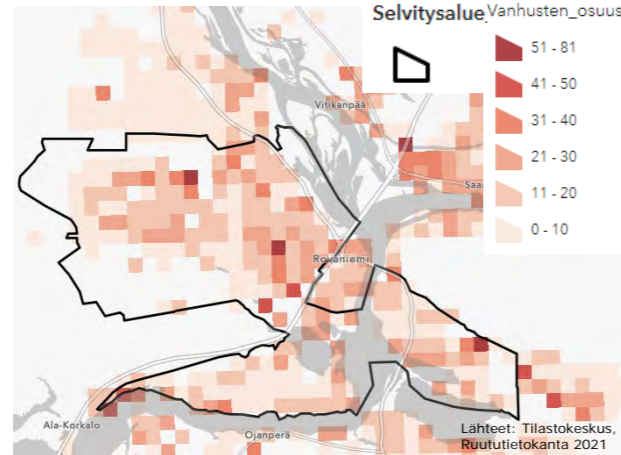
Lasten osuus väestöstä

Lasten osuus on Länsikangasta lukuun ottamatta pienempi keskustan lähialueilla kuin kauempana keskustasta sijaitsevilla alueilla.

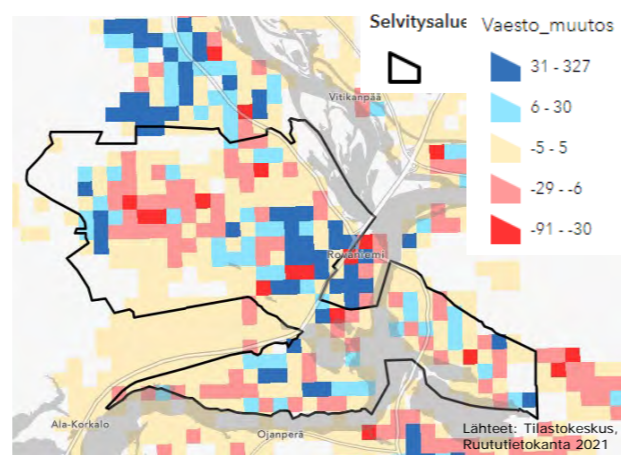
Yli 70-vuotiaiden osuus väestöstä

Yli 70-vuotiaiden vanhuksen osuus ei ole tasainen kaikkialla Rovaniemellä, vaan vanhemman väestön asuinkestittymiä on nähtävissä eri puolilla.

Väestön muutos 2011-2021

Väestön muutos ei ole ollut tasaista Rovaniemen eri osissa vuosina 2011-2021, vaan osassa väestö on vähentynyt ja osassa kasvanut.

2.2 Nykytila-analyysit

Demografinen ympäristö

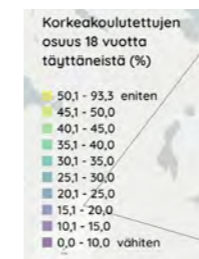
Rovaniemen asuinalueiden sosioekonominen eriytyminen -selvitys

Ubigu Oy:n Rovaniemelle laatiman selvityksen tavoitteena oli laatia paikkatietopohjainen analyysi Rovaniemen asuinalueiden sosioekonomisista eroista ja eriytymiskehityksen suunnista 2000-2021 vuosien aikana. Työssä mitattiin asuinalueiden välisiä suhteellisia sosioekonomisia lähtökohtia Rovaniemellä.

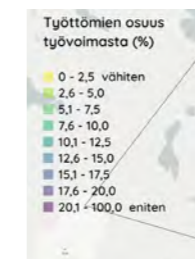
Työssä tarkastellaan:

- Indeksoidusti koulutuksen, työttömyyden ja tulotason jakautumista Rovaniemen alueella.
- Sosioekonomisten lähtökohtien jakautumista summaindeksin avulla. Indeksimuodostuu koulutuksesta, työttömyydestä ja tulotasosta.
- Alueellista sosioekonomista eriytymiskehitystä vuosien 2000 ja 2021 välillä.

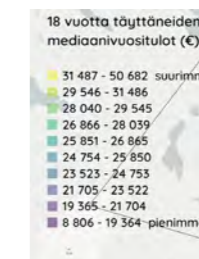
Koulutus

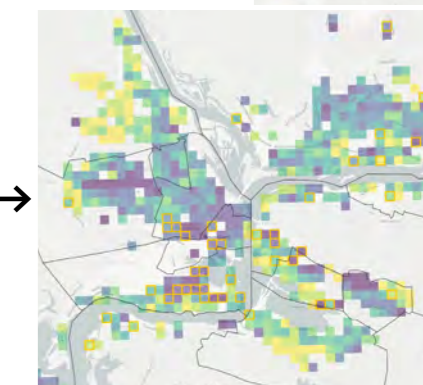
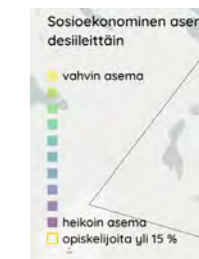
Työllisyys

Tulotaso

Yhteenvedo

Matalaa koulutustasoa on myös mm. keskustassa.

Pienituloisuus on keskittynyt voimakkaasti keskustaan ja sen läheisyyteen.

Asukkaiden keskusta!

Rovaniemellä on tunnistettavissa selkeää asuinalueiden välistä sosioekonomista eriytymistä. Tyypillisesti heikko sosioekonominen asema keskittyy vanhemmille kerrostaloalueille ja vahva sosioekonominen asema kaupunkialueen uudehkoille omakotitaloalueille.

Monista muista kaupungeista poiketen myös keskusta erottuu heikon sosioekonomisen aseman alueena.

3.

Tulevaisuusanalyysit

On hyvä tiedostaa, että tulevaisuuksia on erilaisia. On muun muassa mahdollisia tulevaisuuksia, todennäköisiä tulevaisuuksia ja haluttuja tulevaisuuksia.

Työssä on luodattu tulevaisuutta eri tavoin: kartoittamalla tulevaisuutta muokkaavia megatrendejä, noudattamalla Rovaniemen kaupunkistrategisia, nostamalla esiin YK:n Agenda 2030 tavoitteita ja osallistamalla rovaniemeläisiä.

Mahdollisten tulevaisuuksien ja tulevaisuudessa huomioitavien asioiden hahmottamiseksi on laadittu kolme skenaariota, joiden avulla on tulkittu tahtotilaa eri kehittämisen teemojen painottamiseksi.

Haluttua tulevaisuutta on kartoitettu eri osallistamisen keinoin. Työn osana järjestettiin digitaalinen kysely sekä yleisötilaisuuksia avoimesti kuntalaisille, pyydettiin ajatuksia ja palautetta eri sidosryhmiltä ja käytiin työtä ohjaavaa keskustelua suunnittelu- ja ohjausryhmän kesken.

Kaikki nämä yhteen kietoen syntyy pohja yhteiselle Visiolle.

3.1 Tulevaisuuteen tähyten

Megatrendit ja trendit

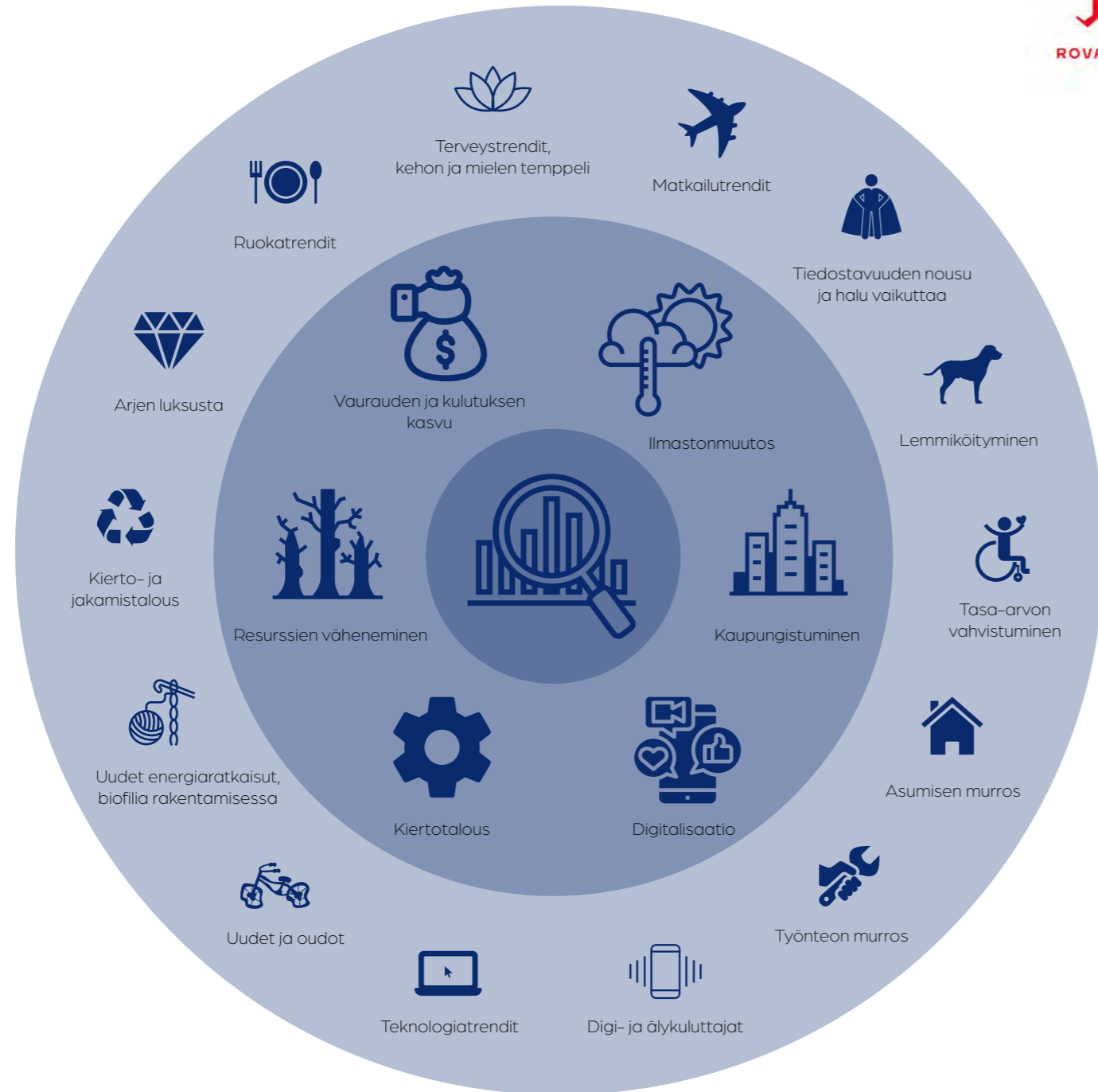
Rovaniemen tulevaisuutta muovaavat megatrendit ja trendit.

Kappaleen megatrendit ja trendit ovat koottu mm. VisitFinlandin ja Sitran Megatrendien listauksia apuna käyttäen.

Megatrendi = maailmanlaajuinen trendi, valtasuuntaus. Megatrendit liittyvät läheisesti asioiden aikajän-teisiin. Esimerkiksi puhelinteknologiassa vuosikin voi olla pitkä aikajänne, ydinvoimateollisuudessa 10 vuotta taas on lyhyt aikajänne. Megatrendeillä kuvataan tyypillisesti ajallisia murroksia ylittäviä ajassa kestäviä ilmiöitä. Megatrendit ovat ilmiöitä, jotka vaikuttavat kehitykseen globaalisti ja laaja-alaisesti.

Trendi = suuntaus, virtaus tai muutoksen kaava Trendillä tarkoitetaan pitkän aikavälin yleistä kehityssuuntaa. Trendit ovat aina aikaan kiinnittyviä. Ne voivat myös olla luonteeltaan paikallisia megatrendeistä poiketen. Trendit ohjaavat päätöksentekoa vaikuttamalla esimerkiksi valintoihin, makuun ja arvostuksiin.

Tässä kappaleessa on kuvattu yleisimpiä suunnittelualueen kehitykseen vaikuttavia megatrendejä ja trendejä. Huomionarvoista on kuitenkin, ettei tulevaisuus ole millään tavoin ennalta määritelty eri tasoisten trendien luoma kokonaisuus vaan sen kulkuun voidaan vaikuttaa. Trendien ja strategisen kehittämisen toimenpiteiden lisäksi tulevaisuuden kulkuun vaikuttavat heikot signalit ennalta arvaamattomat tapahtumat, villit kortit ym. Esimerkiksi Covid-19 -pandemiaa voidaan pitää sellaisena. Oleellista on kuitenkin kysyä millainen Rovaniemen keskusta-alueen halutaan olevan.

3.1 Tulevaisuuteen tähyten

Megatrendit ja trendit

Poliittiset tekijät

Globalisaation seurauksena maailma pienenee ja maailman poliittinen tilanne ja turvallisuus heijastuvat kaikkialle. Globalisaation lisääntyessä uudet kulttuurit tulevat tutuiksi kaikkialla, jolloin ymmärrys erilaisuuden olemassaolosta lisää suvaitsevaisuutta. Turvattomuuden lisääntymisen seurauksena alueiden turvallisuusmielikuvat ovat kuluttajille tärkeitä.

Yhteiskunnalliset tekijät

Työelämän muutokset, kuten patkätöiden lisääntyminen ja työurien katkonaisuus sekä etätöiden yleistymisen vaikuttavat alueiden kehitykseen sekä esimerkiksi asumisen tapojen moninaistumiseen. Työn ja vapaa-ajan rajojen hämartyminen asettaa uusia vaatimuksia työn teon tilojen suunnittelulle.

Teknologiset tekijät

Teknologian kehittymisen myötä sähköisten myynti- ja markkinointikanavien käyttö lisääntyy. VR (virtual reality, keinotodellisuus) ja AR (Augmented reality, lisätty todellisuus) muuttavat myös kaupunkien käyttöliittymää ja esimerkiksi ostokäyttäytymistä. Ne myös tarjoavat vielä tuntemattomia ja tutkimattomia mahdollisuuksia esimerkiksi matkailualalle.

Ympäristölliset tekijät

Ilmastomuutos ja luonnonresurssien väheneminen vaikuttavat kuluttajien ympäristötietoisuuden lisääntymiseen ja muuttavat kulutustottumuksia.

Yritysten vastuuttaminen esimerkiksi tuotteiden läpinäkyvyyden lisäämiseen helpottaa kuluttajan valintojen tekemistä.

Matkailun kasvu

Matkailun kysyntä on herkkä erilaisille talouskehityksen muutoksille, luonnonkatastrofeille, epidemioille sekä maailmanpoliittisille ja -taloudellisille tapahtumille, mutta matkailuala on osoittanut elpyvänsä kriiseistä melko nopeasti. Covid-19 pandemia auttoi suomalaisia löytämään kotimaanmatkailun entistä paremmin. Pandemiarajoitusten poistuttua voidaan nähdä ulkomaanmatkailun jälleen virkistyvän. Tapahtunut kehitys kotimaan matkailussa on mahdollista kääntää työtä tekemällä ja investoimalla jatkuvaksi kehitykseksi. Lentoliikenteen päästövähennystarve asettaa haasteen kestävämpien matkailutuotteiden luomiseksi.

Vapaa-ajan paineet

Vapaa-ajan paineiden kasvaessa ajasta tulee yllisyyttä. Työssäkäyvät ovat valmiita käyttämään rahaa säästääkseen aikaa. Asumiseen liittyy uudenlaisia palvelukäytäntöjä, esimerkiksi matkailulle tyypillisiä all-inclusive -paketteja. Myös vapaa-ajan matkakohteilta odotetaan nykyistä korkeampaa laatua.

Uudenlaista yhteisöllisyyttä

Yksilölliset mieltymykset voivat olla tietylle

ryhmälle yhteisiä; makujen, kulutusmieltymysten, harrastusten tai tuotemerkkien ympärille syntyy erilaisia elämäntaparyhmiä. Kuluttajat haluavat heimoistua kaltaistensa eli esimerkiksi arvoiltaan ja asenteiltaan samanlaisten ihmisten kanssa.

Eettisyyden ja vastuullisuuden nousu

Ympäristö- ja kulttuuritietoisuuden kasvu johtaa kestävien palveluiden nousuun ja entistä suurempaan arvoon. Yleisesti tulevaisuuden kuluttajat haluavat vaikuttaa ja ottaa kantaa asioihin.

Y- ja Z-sukupolvet

1980-luvulla ja 2000-vuosikymmenen alussa syntyneet odottavat muun muassa ajantasaista tietoa, sukupolvelle soveltuvaa viestintää (esimerkiksi lyhyet viestit ja kuvat) ja he haluavat osallistua tiedon luomiseen ja jakamiseen. Vastatakseen sukupolven tarpeisiin yritysten, kuntien ja kaupunkien tulee tuoda viestiään esille useiden eri kanavien kautta, olla sosiaalisesti vastuullisia ja mahdollistaa interaktiivisuus ja yhdessä luominen sekä korostaa päätösten perusteena olevan tiedon todenperäisyyttä.

Uudet teknologiat kaupungeissa ja kunnissa

Tällä hetkellä valtavirrassa olevista teknologioista useat jatkavat vielä kasvuun. Näistä kasvavat etenkin mobiililaitteiden käyttö, sosiaalisen median merkitys, jakamistalous, järjestelmien automaatio, uudet digitaaliset palvelut ja alustat sekä datan kerääminen

ja analysointi. Useat uudet, lupaavat teknologiat, kuten virtuaali- ja lisätty todellisuus, tekoäly sekä kuljetuksen robotisointi ja automaatio voivat monin tavoin muuttaa taajamien käyttöliittymää.

Jakamistalous

Jakamistaloudessa on kyse muutoksesta ihmisten halussa omistaa asioita ja/tai vuokrata niitä muilta tai muille. Ilmiö liitetään yleensä uusiin, maailmanlaajuisesti toimiviin yrityksiin, kuten Uberiin ja Airbnb:hin. Kuluttajia ei enää määrittele se, mitä he omistavat vaan se, mitä he jakavat.

Hyvinvointi- ja terveys

Työn ja vapaa-ajan rajojen hämartyessä vapaa-ajalta odotetaan fyysistä ja henkistä latautumista lyhyessä ajassa. Hyvinvointi-, terveys-, fitness- ja stressinhallintatuotteiden kysyntä kasvaa. Varsinkin ikääntyvän väestön huoli terveydestä ja pyrkimys taistella ikääntymistä vastaan lisää terveystuotteiden ja -palvelujen kysyntää.

3.2 Tulevaisuuteen tähtyen

Kaupunkistrategia

VISIO

Ihmisen kokoinen arktinen pääkaupunki

Rovaniemi on koko arktisen alueen pääkaupunki. Täällä yhdistyvät pohjoinen luonto ja urbaani ympäristö, itseensä luottava paikallisuus ja avoin kansainvälisyys. Täällä on tilaa ja mahdollisuuksia onnistua, kasvaa ja kokeilla. Rovaniemelle haluaa jäädä ja palata. Rovaniemen valitseminen kotikaupungiksi kertoo rohkeudesta. Kaupungin eläväisessä keskustassa ja sen lukuissa kylissä voi kokea aidointa Lappia ja vahvaa yhteishenkeä.

ARVOT

Yhteinen arvopohjamme ohjaa kaikkea toimintaamme ja päätöksentekoa.

Turvallinen ja luotettava

Rohkea ja luova

Inhimillinen ja lämmin

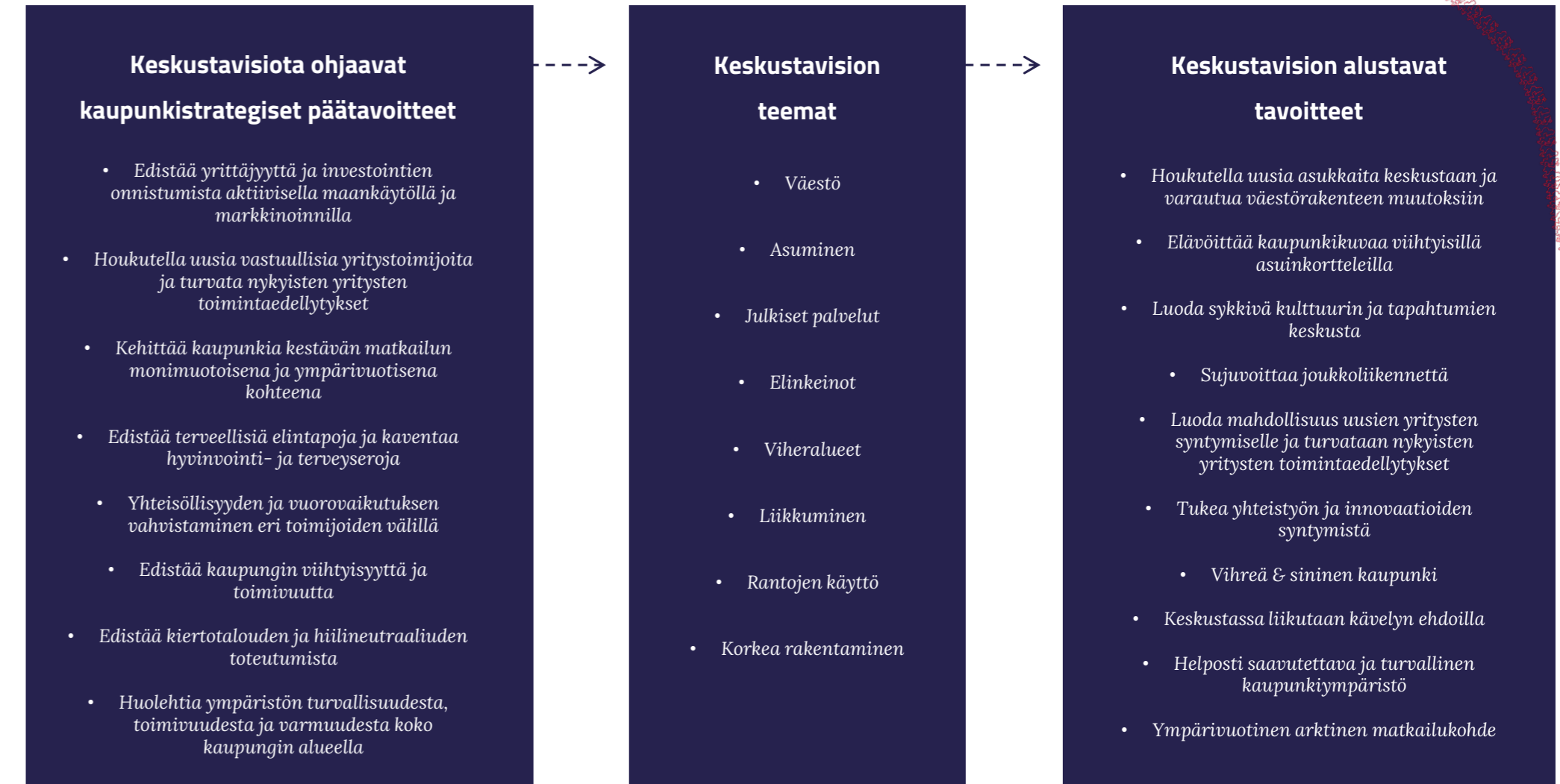
Kuva 24
Rovaniemen Kaupunkistrategia 2030.

24

3.3 Tulevaisuuteen tähtyen

Keskustavision alustavat tavoitteet ja teemat

25

Kuva 25
Rovaniemen keskustavisiio 2050.

3.4 YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelma Agenda 2030

Kestävä kehitys Keskustavisiossa

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

17 TAVOITETTA MAAILMAN MUUTTAMISEKSI

Kuva 26
YK:n kestävän kehityksen tavoitteita on yhteensä 17.
(Suomen YK-liitto, 2023)

3.4 YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelma Agenda 2030

Kestävä kehitys Keskustavisiossa

Kestävän kehityksen tavoitteet

YK:n jäsenmaat pääsivät syksyllä 2015 historialliseen sopuun koko maailmaa koskevista kestävän kehityksen tavoitteista ja toimintaohjelmasta (Agenda 2030). Se on YK:n jäsenmaiden yhdessä sopima suunnitelma, jonka päämääränä on kääntää maapallon kestävä kehitys ihmiskunnan, ympäristön ja talouden kannalta kestävään suuntaan vuoteen 2030 mennessä.

Yhteensä 17 tavoitetta

Tavoitteita on kaikkiaan 17 ja niillä on yhteensä 169 tarkentavaa alatavoitetta. Yksi tärkeimmistä kestävän kehityksen tavoitteista on köyhyyden poistaminen, mutta se ei onnistu ilman muiden tavoitteiden toteuttamista. Sen toteuttamiseksi tarvitaan kestävää talouskasvua sekä sosiaalisten tarpeiden kuten koulutuksen, terveydenhuollon ja työturvallisuuden toteuttamista. Myös ympäristön suojeleminen ja ilmastomuutoksen torjuminen ovat tärkeitä osia kestävästä kehityksestä.

Valtiot ovat vastuussa Agenda 2030:n toteuttamisesta rajojensa sisällä. Yksi tapa toteuttaa tavoitteita Suomessa on vastaus kestävästä kehityksestä yhteiskuntasitoumuksella, jossa julkishallinto yhdessä muiden toimijoiden kanssa sitoutuu edistämään kestävästä kehityksestä kaikissa työssään ja toiminnassaan. Myös yksittäiset ihmiset voivat osallistua tekemällä oman sitoumuksensa.

11. Kestävät kaupungit ja yhteisöt

Taata turvalliset ja kestävät kaupungit sekä asuinhyödyntävät. Puolet maailman väestöstä eli noin 3,5 miljardia ihmistä asuu kaupungeissa. Kestävät kaupunkiympäristöt luovat mahdollisuuksia asukkaalleen, mutta taakkaa myös peruspalvelut, energiansaannin, hyvät asumisolosuhteet ja liikennemuutokset ilman, että ympäristö rasittuu tai saastuu.

Alatavoitteet tiivistetysti

- taata riittävä, turvallinen ja edullinen asunto ja peruspalvelut kaikille vuoteen 2030 mennessä. Parantaa slumialueita.
- taata edullinen, luotettava ja kestävä liikennejärjestelmä kaikille sekä parantaa liikenneturvallisuutta
- lisätä laajamittaista ja kestävästä kaupunkistumista ja mahdollisuuksia integroitujen ja kestävien asuinhyödyntävien suunnitteluun ja hallintaan
- tehostaa maailman kulttuuri- ja luonnonperintöä suojelevia hankkeita
- vähentää merkittävästi vahinkoja, joita erilaiset katastrofit, kuten vesien pilaantuminen, aiheuttavat ihmisille ja taloudelle
- vähentää kaupunkien haitallisia ympäristövaikutuksia
- taata, että kaikilla on yhtäläinen pääsy julkisiin tiloihin

8. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua

Edistä kaikkia koskevaa kestävää talouskasvua, täyttää ja tuottavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja. Kestävän talouskasvun edellytyksenä on, että yhteiskunnat pystyvät tarjoamaan laadukkaita työpaikkoja asukkailleen ympäristöä vahingoittamatta.

Alatavoitteet tiivistetysti

- ylläpitää talouskasvua ja 7 % BKT:n vuosittaista kasvua vähiten kehittyneissä maissa
- saavuttaa korkeampi taloudellisen tuottavuuden taso
- edistää säällisten työpaikkojen ja yrittäjyyden luomista
- parantaa maailmanlaajuisia resurssitehokkuutta kulutuksessa ja tuotannossa sekä erottaa talouskasvu ja ympäristön pilaantumisen toisistaan
- saavuttaa täysi ja tuottava työllisyys, säällinen työ ja sama palkka samanarvoisesta työstä kaikille vuoteen 2030 mennessä
- vähentää sellaisten nuorten määrää, jotka eivät ole töissä tai opiskele
- ryhtyä välittömästi tehokkaisiin toimiin pakkotyön, modernin orjuuden ja ihmiskaupan poistamiseksi. Lopettaa lapsityö.
- suojata työelämän oikeuksia ja taata turvallinen työympäristö kaikille
- edistää kestävä matkailua
- pankki-, vakuutus- ja rahoituspalveluiden turvaaminen kaikille

13. Ilmastotekoja

Toimia kiireellisesti ilmastomuutosta ja sen vaikutuksia vastaan. Hiilidioksidi on kasvihuonekaasu, joka aiheuttaa ilmamehän vapaututtuaan ilmaston lämpenemistä. Hiilidioksidipäästöt ovat kasvaneet 50 prosentilla vuodesta 1990. Ilmaston lämpeneminen aiheuttaa tulvia, eroosiota, merenpinnan nousua ja arvaamattomia sääilmiöitä. Näiden ilmiöiden takia elinolosuhteet vaikeutuvat etenkin köyhimmillä alueilla, ja ilmastopokolaisten määrän ennustetaan nousevan. Ilmastomuutos koskee kaikkia, ja sen torjumiseksi tarvitaan välittömiä toimia. Ilmaston pelastaminen ei myöskään onnistu ilman kansainvälistä yhteistyötä. Ilmastomuutoksen vastaisista toiminnoista maat sopivat ensisijaisesti erillisellä ilmastopöytäkirjalla. Vuonna 2015 Pariisissa maailman maat sitoutuivat pitämään ilmaston lämpenemisen alle kahdessa celsiusasteessa tähdäten 1,5 asteeseen.

Alatavoitteet tiivistetysti

- parantaa maiden sopeutumiskykyä sellaisiin riskitekijöihin ja luonnonkatastrofeihin, jotka aiheutuvat jollain tavalla ilmastosta
- integroida ilmastomuutosta koskevat toimenpiteet osaksi kansallista politiikkaa ja suunnittelua
- parantaa ilmastomuutokseen liittyvää koulutusta, tietämystä sekä kansalaisten ja instituutioiden valmiuksia

9. Kestävää työtä, innovaatiota ja infrastruktuuria

Rakentaa kestävä infrastruktuuria sekä edistää kestävä teollisuutta ja innovaatiota. Kaikkien yhteiskuntien kestävä kehitys ja elintasoa voidaan tukea kehittämällä uusia ja kaikkien saatavilla olevia keksintöjä sekä investoimalla liikenteeseen, kastelumenetelmiin, energiantuotantoon ja kommunikointiin.

Alatavoitteet tiivistetysti

- kehittää laadukasta ja kestävä infrastruktuuria
- edistää kestävä teollistumista, lisätä teollisuuden osuutta työllistäjänä ja bruttokansantuotteessa, tuplat teollisuuden osuus vähiten kehittyneissä maissa
- parantaa pienten yritysten asemaa ja mahdollisuuksia markkinoilla
- uudistaa infrastruktuuria kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisesti, tehostaa resurssien käyttöä, lisätä ympäristöystävällisiä teknologioita ja tuotantoprosesseja
- lisätä tieteellistä tutkimusta ja uudistaa teollisuudenalojen teknologisia valmiuksia

15. Maanpäällinen elämä

Suojella ja palauttaa ennalleen maakekosysteemejä, edistää niiden kestävä käyttöä sekä pysäyttää maaperän köyhtyminen ja luonnon monimuotoisuuden häviäminen. 30 prosenttia maapallon pinta-alasta on metsien peittosa. Niissä elää yli 80 prosenttia koko maailman eläimistä, kasveista ja hyönteisistä.

Alatavoitteet tiivistetysti

- palauttaa ennalleen ja suojella makean veden ekosysteemejä ja turvata niiden kestävä käyttö vuoteen 2020 mennessä
- edistää kestäviä metsänhoitomenetelmiä, pysäyttää metsäkato, ennallistaa turmeluneet metsäalueet ja lisätä metsitystä kaikkialla
- taistella aavikoitumista vastaan ja lopettaa maaperän pilaantuminen
- suojella vuorikosysteemejä ja niiden ekologista monimuotoisuutta
- toimia kiireellisesti luonnon elinympäristöjen turmelumisen vähentämiseksi, monimuotoisuuden säilyttämiseksi sekä uhanalaisten lajien suojelemiseksi ja niiden sukupuuton estämiseksi
- varmistaa, että geeniresurssien hyödyt jakautuvat oikeudenmukaisesti
- kiireelliset toimet suojelemaan kasvien ja eläinten salamsästyksen ja -kaupan pysäyttämiseksi
- estää ja vähentää haitallisten vierasperäisten lajien vaikutuksia
- integroida luonnon monimuotoisuuteen liittyvät arvot kansallisiin toimenpiteisiin ja strategioihin vuoteen 2020 mennessä

Kuva 27
Nosto YK:n kestävän kehityksen tavoitekortista.
(Suomen YK-liitto, 2023)

3.5 Mahdolliset tulevaisuudet

Mahdolliset tulevaisuudet

Mahdolliset tulevaisuudet

Mahdollisia tulevaisuuksia on ääretön määrä.

Tulevaisuus ei ole ennalta määritelty ja toisaalta tulevaisuuden ennustaminen on hyvin vaikeaa.

Edellisessä osiossa esittelyt megatrendit ja trendit muokkaavat tulevaisuutta varmasti, mutta myös

ennalta epätodennäköisiksi ajatellut asiat ja

tapahtumat voivat vaikuttaa tulevaisuuden kulkuun.

Arvot, ihanteet ja ajatukset muuttuvat ajassa

ja ohjaavat päätöksentekoa. Kun suunnitellaan

tulevaisuutta, on oleellista hahmottaa useita

erilaisia mahdollisia tapahtumakulkuja, jotta kyetään

tunnistamaan vaikuttavimmat muutoskeinot ja

toisaalta varautumaan epätodennäköiseen.

3.5 Mahdolliset tulevaisuudet

Vahvuudet identiteetin perustana

Tulevaisuuden suunnan määrittelemiseksi tulee ymmärtää, mitkä ovat sellaisia alueen ominaisuuksia ja uniikkeja elementtejä, joita voidaan hyödyntää kilpailuetua tavoiteltaessa. Mitä nykytilasta halutaan säilyttää, mitkä ovat potentiaalisimpia kehityskohteita ja muutosmahdollisuuskortteleita tai -alueita.

Identiteetti, imago ja brändi

Rovaniemen keskusta-alueen vahvuksien ja kehityskohteiden kartoittaminen luo pohjan eri osa-alueiden kehittämiselle.

Jokaiselle alueelle on löydettävissä persoonallisten vetovoimatekijöiden kokonaisuus, joka luo alueesta uniikin kilpaileviin alueisiin nähden.

Miksi paikan brändi?

Euroopassa on yli 500 aluetta ja yli 100 000 kuntaa, jotka kilpailevat samoista resursseista, investoinneista, pääomasta, osaavasta työvoimasta, vierailijoista ja asukkaista. Paikat tarvitsevat uusia kilpailukeinoja ja työkaluja houkuttelemaan asukkaita, matkailijoita, vieraita, yrityksiä, investointeja ja osaavaa työvoimaa.

Imago

On käsitys alueesta, joka syntyy ihmisten mielissä. Ajatukset, mielikuvat, odotukset. Aina luotu imago ei vastaa todellista kokemusta. Kun alueen identiteetti ja imago ovat balanssissa ja totuudenmukaisia, alueen brändi voi kehittyä vahvaksi.

Yhteinen visio, missio ja tavoitteet alueen kehittämiseksi.

Tässä visiotyössä skenaarioiden avulla on määritetty suuntaviivat alueen identiteetille ja imagolle sekä tunnistettu oleellisia temaattisia ja alueellisia osia, joiden kehittämistä jatketaan prosessin seuraavissa vaiheissa.

Kuva 29
Virta, Loiste ja Noste ovat Rovaniemen brändin läpileikkaavat teemat. Ne määrittävät Rovaniemen identiteettiä. Myös kaupunkirakenteen ja kaupunkikuvan kehittäminen tulisi tapahtua näitä teemoja korostaen.

Kuva 28
Mahdollisia tulevaisuuksia on ääretön määrä. Me luomme toiminnallamme ja päätöksillämme tulevaisuuden. Millaisen tulevaisuuden me haluamme?

○ Oletetut tulevaisuudet

○ Tulevaisuudet, joiden toteutumista ei nykytiedon valossa ole syytä olettaa

3.5 Mahdolliset tulevaisuudet

Kolme skenaariota

Kolme skenaariota

Tämän työn tueksi on laadittu kolme mahdollista tulevaisuutta, skenaariota, joita on käsitelty esimerkiksi yleisötalouksissa. Skenaarioissa toistuu samat teemat, jotka tälle visiotyölle on ennalta asetettu. Teemojen alla on huomioitu erilaisten muutosvoimien, megatrendien ja trendien, luomia erilaisia mahdollisia vaikutuksia.

Kaupunkisuunnittelussa on eduksi tunnista muutoshallittavuusalueet, toisin sanoen alueet, korttelit, tontit tai kiinteistöt (rakennetut tontit), joilla jossakin vaiheessa tulevaisuutta on edessä joko nykyrakenteiden purkamisen tai osittaisen purkamisen kautta tila, jossa alue tai sen osa voidaan suunnitella kokonaan uusien tavoitteiden mukaiseksi.

Skenaarioiden avulla on tunnistettu, mitkä seikat määrittelevät Rovaniemen identiteettiä vahvimmin. Mitä Rovaniemestä halutaan säilyttää tuleville sukupolville ja millaista uutta Rovaniemen halutaan kehittää.

Huomionarvoista on, että skenaariot eivät ole tulevaisuusennusteita, vaan narratiiveja, jotka kuvaavat erilaisia tapahtumien kulkuja.

3.5 Mahdolliset tulevaisuudet

Kolme skenaariota

Väestö	Asuminen	Julkiset palvelut	Elinkeinot	Viheralueet	Liikkuminen	Rantojen käyttö	Korkea rakentaminen
Kaupungistuminen Väestönkasvu Turvallisuustekijät Kansainvälistyminen	Asumisen murros Urbaani yhteisöllisyys	Tasa-arvon vahvistuminen Hyvinvointi ja terveys	Matkailun kehitys Hyvinvointi ja terveys	Biofilia rakentamisessa Lemmiköityminen Hulevesien hallinta	Uudet ja oudot Teknologian kehitys	Matkailun kehitys Vapaa-ajan paineet Biofilia rakentamisessa	Kaupungistuminen Asumisen murros Työnteon murros Urbaani yhteisöllisyys Hybridirakentaminen

Hyökyaalto

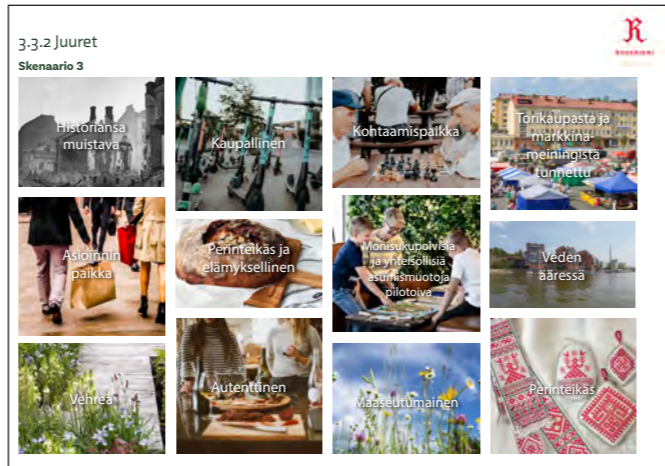
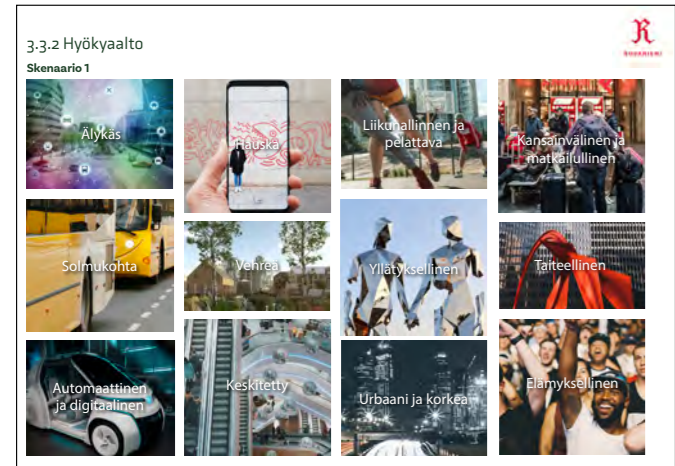
Kunnianhimoinen, vahvaan talouden kasvuun nojaava Rovaniemi, jossa väestönkasvu ja teknologian kehitys muokkaavat kaupunkikuvaa.

Keinutaan

Rento ja luonnollinen Rovaniemi. Lihassoimalla liikkuminen ja luontoyhteys määrittävät kaupungin tempoa.

Juuret

Perinteitä vaaliva Rovaniemi, jossa kuntatalouden niukkuus kääntyy yhteisölliseksi huolenpidoksi ja jossa ihmisen hyvinvointi on kaupungin kehittymistä tärkeämpää.

MUUN OY
Tulevaisuusorientoitunut suunnittelutoimisto
Vironkatu 7F, 00170 Helsinki, Finland
LUOTTAMUKSELLINEN

Skenaario 1 : Hyökyaalto Taantuman jälkeinen kiivas nousu, Kiihtyvä syke, Globaalit kriisit ja muuttoliike Teknousko ja uusi henkisyys, aktiivinen urbanismi, Kansainvälisyys, Matkailun kasvu, hybridikaupunki, Pojasta polvi paranee	<ul style="list-style-type: none"> Kaupungistuminen jatkuu, Väestönkasvu on voimakasta, Maahanmuutto ja kansainvälistyminen on voimakasta 	<ul style="list-style-type: none"> Heimoistuminen ja houkutteleva pohjoinen Urbaanin yhteisöllisyyden renessanssi Paine Rovaniemen keskuksen kehittämiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> Teknologian kehitys Automatisoitu liikku- misen keskustassa. 	<ul style="list-style-type: none"> Teknologian kehitys ja uudet energiamuo- dot mahdollistavat kestävä matkailun. Pohjoismainen hyvin- vointi ja arktinen luonto kiinnostaa Rovaniemestä ympäri- vuotisesti kiinnostava kaupunkikohde. 	<ul style="list-style-type: none"> Keskustaa viihtyiste- tään luomalla vihreitä kohtia ja toiminnallis- tamalla viheralueita. Viihtyisä ja virikkeelli- nen keskusta houkut- taa asuinpaikkana. 	<ul style="list-style-type: none"> Autoilua keskus- tassa suitsitaan Pysäköintiä keskitetään pääväylien varteen. Pysäköintiväyhykkeitä yhdistää automatsoitu joukkoliikenteen reitistö. Liikennemuotoja erotellaan kaistoin. 	<ul style="list-style-type: none"> Ranta-alueille uusia kohtaamisen paikkoja. Vesillä liikkuminen kaik- kien mahdollisuudeksi Vesialueet tapah- tumien paikkana kesäisin ja talvisin. 	<ul style="list-style-type: none"> Väestönkasvu ja talouden nousu Suuret hankkeet, uutta urbaania yhtei- söllisyyttä henkiviä elämisen koneita Väestön pakkautuessa korkea rakentaminen näyttäytyä järkevänä.
Skenaario 2 : Keinutaan Paluu vanhaan normaaliin, Tuttu ja turvallinen syke, Akateemisuus, Kulttuurinällkäisyys, Kansainvälisyys Hidas kaupunki / Cittaslow, mallia muilta, biofilia, luonnonläheisyys, Malti on valttia	<ul style="list-style-type: none"> Kaupungistuminen jatkuu Väestönkasvu on väes- töennusteen mukaista kansainvälistyminen perustuu pääasiassa matkailun kehitykseen 	<ul style="list-style-type: none"> Keskustaa kehitetään ja se näyttäytyy hou- kuttelevana asuinvaiht- oehdona urbaanille vähemmistölle. 	<ul style="list-style-type: none"> Autojen määrää kes- kustassa suitsitaan Liikkuminen keskus- tassa tapahtuu kevyin liikennemuodoin ja on-demand palveluin. 	<ul style="list-style-type: none"> Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi mat- kailua rajoitetaan Rovaniemelle kohdis- tuva kasvu on tituliasta. Yliopistokaupungista ark- tisen osaamisen keskus. Korkean osaamisen työpaikat lisääntyvät 	<ul style="list-style-type: none"> Biofilia kaupunkikehit- tämisen johtajatuksi keskuksessa. Katuja ja korttelipi- hoja vehreytetään Keskustarakennetta muokataan vehrey- den lisäämiseksi Puistoja toimin- nallistetaan 	<ul style="list-style-type: none"> Rautatieasema Aalto- keskuksen yhteyteen Kevyen liikenteen ympäristöjen kehittä- mistä priorisoidaan Katutilijöitä viihtyiste- tään vehreyttämällä Henkilöautoja keskus- tassa vähemmän Flaneerauksen alueita kehitetään kaupalliselle alueelle ja jokivarteen. 	<ul style="list-style-type: none"> Ranta-alueista Rovaniemen uusi ylpeys Kesäisin jokilaivat täydentävät alueen palvelutarjontaa. Veden äärelle pääsystä helppoa kaikille. Rantojen virkistysfasi- liteetteja monipuolis- tetaan voimakkaasti 	<ul style="list-style-type: none"> Rakennusala jakau- tuu suuryrityksiin ja pientoimijoihin. Suuryrityksille jär- kevintä on rakentaa suuria kokonaisuuksia. Rakennetaan vähän, mutta suuria hankkeita. Keskustan kehittäminen on viihtyistämistä.
Skenaario 3 : Juuret Pitkittynyt taantuma, leposyke; Globaalit kriisit ja deglobalisaatio, Paikallisuus, Perinteet, Valitut palat, Hyvinvoinnin destinaatio Vanhassa vara parempi	<ul style="list-style-type: none"> Kaupungistuminen jatkuu, mutta väestöke- hitys on väestöennus- tetta maltillisempaa kansainvälistyminen on vähäistä ja perustuu pääasiassa matkai- lun kehitykseen 	<ul style="list-style-type: none"> Pohjoinen väljyys houkuttaa asujia kes- kusten laitamille. Donitsin sijaan keskusta on hillomunkki, jossa matkailijat täyttävät ytimen tilat ja palvelut 	<ul style="list-style-type: none"> Hajautuneen kaupunki- rakenteen vuoksi teho- kasta julkista joukkoli- kennemuotoa ei löydy. Autojen määrää kes- kustassa suitsitaan Erilaiset kaupalliset liikkumispalvelut liikutta- vat keskustassa asioivia. 	<ul style="list-style-type: none"> Etenevä ilmastonmuutos talvesta tulee kuri- ositeetti, joka vetää pohjoiseen yhä enem- män matkailijoita. Palveluolujen työpaik- kujen lisääntyminen 	<ul style="list-style-type: none"> Ilmastonmuutoksen myötä sään ääri-ilmiöt yleistyvät Rovaniemellä. Puut, viheralueet ym. helpottavat viemäri- verkoston kapasiteetti- painetta ja parantavat laadullisesti jokeen valuvia hulevesiä. 	<ul style="list-style-type: none"> Autojen näkyvyyttä kes- kustassa pyritään vähen- tämään keskittämällä niitä pysäköintilaitoksiin Merkittävimmillä väy- lillä kaistat erilaisille kulkumuodoille. Kävelykeskustaa laajennetaan 	<ul style="list-style-type: none"> Ranta-alueita täyden- nysrakennetaan. Ranta-alueiden virkis- tuskäyttöä kehitetään kaupunkilaisten avulla esim. osallistavalla budjetoinnilla, syntyy uutta yhteisöllisyyttä ja omistajuutta. 	<ul style="list-style-type: none"> Kasvun kohdistuessa pääosin keskustan ulkopuolelle kiinnostus korkea rakentamista kohtaan laantuu.

3.6 Aukkaiden Rovaniemi

Osallisuuden yhteenveto

Kyselyt ja yleisötilaisuudet

Osana Rovaniemen kaupunkikeskustan visio 2050 -projektia toteutettiin digitaalinen kysely, jossa kartoitettiin asukkaiden mielipiteitä keskustan nykytilasta sekä toiveita keskustan kehittämiseen tulevaisuudessa.

Lisäksi järjestettiin kaksi tilaisuutta: kaikille avoin yleisötilaisuus sekä oma tilaisuus kaupunginvaltuutetuille osana valtuuston selostustilaisuutta, joissa kerättiin digitaalista kyselyä täydentävää aineistoa visiotyön tueksi. Kyselyjen ja keskustelujen tulokset on purettu tähän osioon.

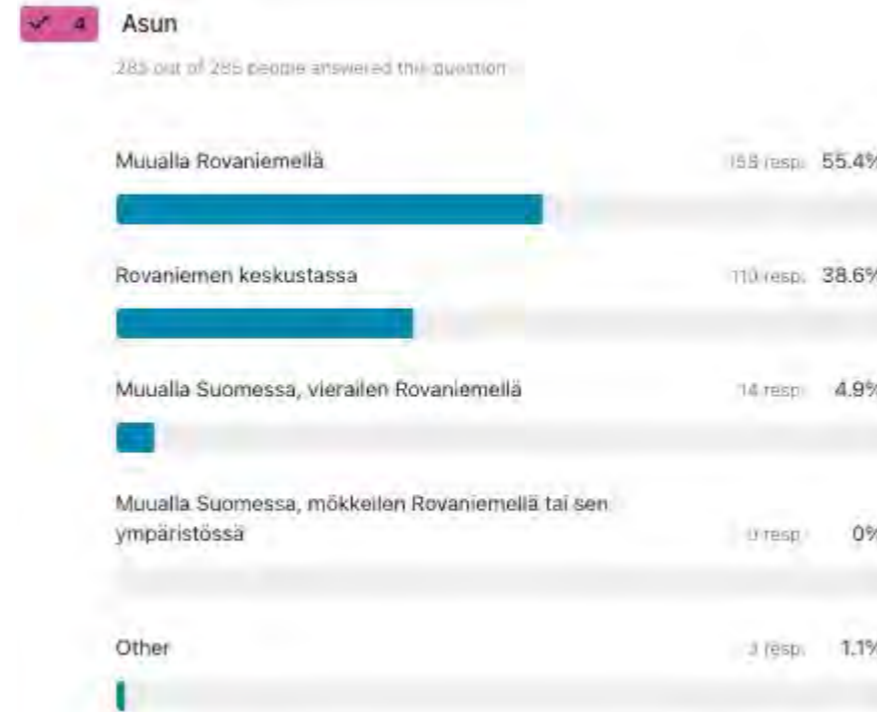
Työn alkuvaiheessa järjestettiin sidosryhmille kaksi erillistä keskustelutilaisuutta, joissa keskusteltiin työn taustasta ja tavoitteista. Tilaisuudet järjestettiin elinkeinoelämän edustajille sekä asukasyhdistysten, oppilaitosten, korkeakoulujen ja opiskelijoiden edustajille. Sidoryhmillä oli mahdollista kommentoida luonnosversiota

joulukuussa 2023. Yhteensä neljä tahoa lähetti kommentin keskustavision osalta: Rovaniemen keskikaupungin asukasyhdistys, Lapin amk, Lapin yliopisto ja Rovaniemen kaupunkikeskusta ry.

Lisäksi poliittisilla ryhmillä oli mahdollisuus antaa kirjalliset ryhmäpuheenvuorot, joita tuli määräaikaan mennessä kolme.

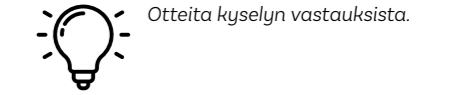
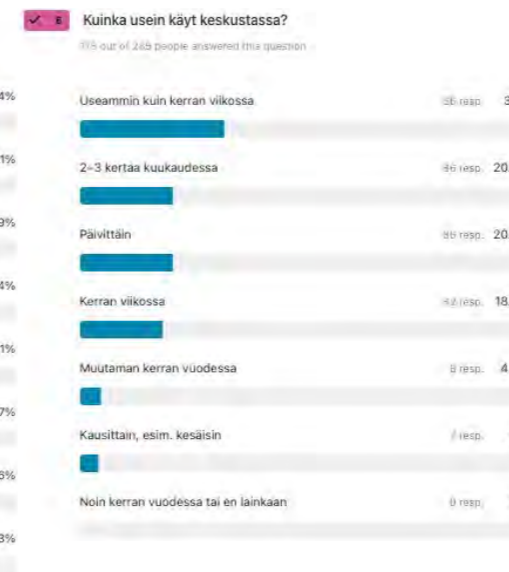
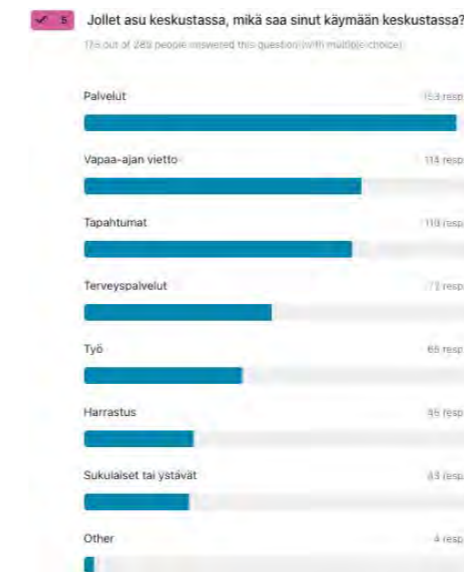
Digitaaliseen kyselyyn vastasi yhteensä 285 ihmistä ja kyselyn aloittaneista sen teki loppuun 66,7%. Kyselyn on avannut 623 ihmistä. Keskimääräinen vastausaika on 25 minuuttia.

Eniten ihmisiä kysely on tavoittanut heti vastausajan alkaessa sekä uudelleen vastausajan päättyessä. Kyselyiden pohjalta erityisesti vehreyteen ja viihtyisyyteen liittyviä teemoja on korostettu keskustavisiassa.

3.6 Aukkaiden Rovaniemi

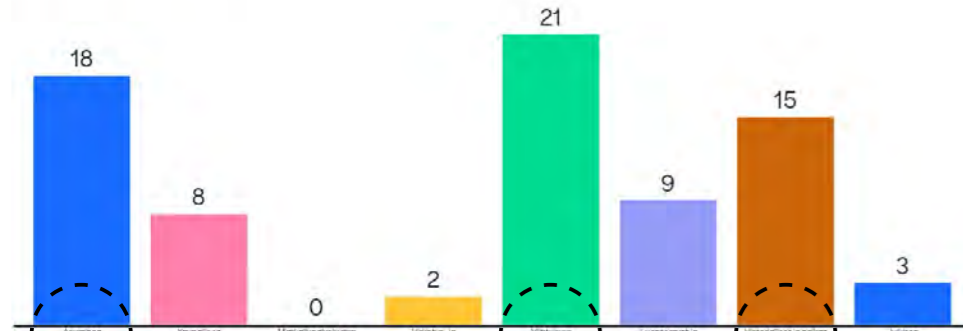
Osallisuuden yhteenveto

3.6 Aukkaiden Rovaniemi Osallisuuden yhteenveto

Minkä ehdoilla tulevaisuuden keskustaa tulisi ainakin kehittää?

Viihtyisyyden ehdoilla!

Yleisötilaisuuksien osallistujilta kysyttiin minkä ehdoilla keskustaa tulisi kehittää.

Tärkeimmiksi koettiin viihtyisyys, asuminen sekä historialliset ja paikan henkeen liittyvät arvot.

Kuva 34a ja 34b
Mentimeter-yhteenveto.

Kuvaa yhdellä sanalla, mikä on tärkeintä tulevaisuuden keskustassa.

Valtuutettujen tilaisuus

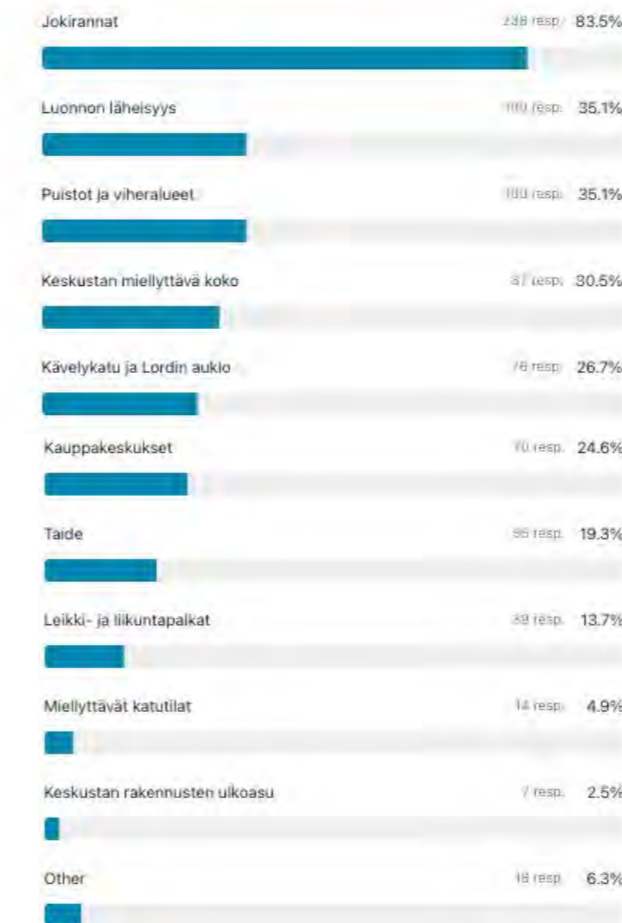
Yleisötilaisuus

3.6 Aukkaiden Rovaniemi Osallisuuden yhteenveto

✓ 11 Mitkä asiat tekevät Rovaniemen keskustasta viihtyisän tällä hetkellä?

286 out of 286 people answered this question (with multiple choice)

MUUN
Tulevaisuusorientoitunut suunnittelutoimisto
Vironkatu 7F, 00170 Helsinki, Finland
LUOTTAMUKSELLINEN

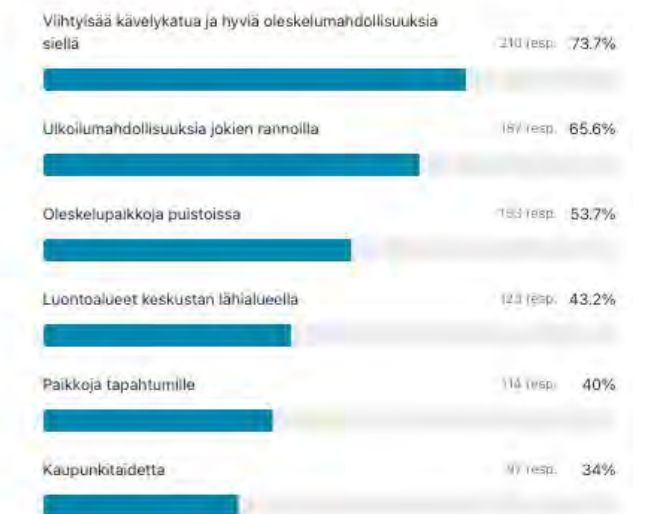
✓ 12 Mitä asioita toivoisit kehitettävän tulevaisuudessa?

286 out of 286 people answered this question (with multiple choice)

✓ 16 Millaisia ulkotiloja toivoisit kaupunkiin tulevaisuudessa?

286 out of 286 people answered this question (with multiple choice)

3.6 Aukkaiden Rovaniemi

Osallisuuden yhteenveto

Keskustan ihanin paikka

Keskustan ihanimpina paikkoina korostuvat selvästi luontoa lähellä olevat paikat.

Ihanimpana paikkana korostuu selvästi **jokiranta** (125 vastausta). Jokirannassa luonto on lähellä ja esimerkiksi vuodenaikojen kierron näkee joesta.

Myös **Arktikumia** ympäröivä alue ja esimerkiksi **kirkkolampi** mainitaan useassa vastauksessa.

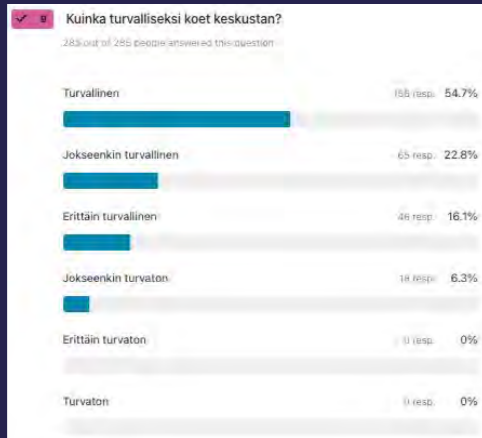
Useimmat keskustan kauneimpina pidetyt rakennukset ovat arkkitehtonisesti merkittäviä rakennuksia, arkkitehtuurikilpailujen tulosta tai tunnettujen arkkitehtien käsialaa.

- Jätäkänkynttilä (63)
- Korundi (54)
- Kirjasto (45)
- Arktikum (44)
- Arctic Light Hotel (33)
- Kirkko (26)
- Aallon talot (23)
- Lappia-talo (10)

Keskustan turvallisuus

Suurin osa vastaajista kokee keskustan turvalliseksi tai erittäin turvalliseksi (70,8%). Jokseenkin turvalliseksi keskustan kokee 22,8%.

Turvattomaksi tai erittäin turvattomaksi keskustaa ei koe kukaan kyselyyn vastanneista. Jokseenkin turvattomaksi keskustan kokee 6,3%.

Keskustan kamalin paikka

Vastauksissa korostui rakennettu ympäristö. Eniten mainintoja saa **Lordin aukio**, eli Sampoaukio ja **Rinteenkulma** sekä **parkkihallit** ja **parkkialueet**.

Yleisiä perusteluja olivat rakennusten tai katujen rumuus sekä rauhattomuus. Viheralueiden lisääminen mainitaan useammassakin vastauksessa viihtyisyyttä lisäävänä tekijänä.

Paikat, jotka tuntuvat turvattomilta

Noin 30% vastaajista jätti kysymyksen tyhjäksi tai sanoi, että turvattomia paikkoja ei ole. Tämä on linjassa sen kanssa, että suurin osa vastaajista pitää keskustaa turvallisenä.

Useissa vastauksissa mainitaan, että mikään tietty paikka ei sinänsä ole turvaton, mutta turvattomia tilanteita voi sattua esimerkiksi yöaikaan tai liikenteessä. 26 vastaajaa mainitsee turvattomaksi ajotiet, risteykset, suojatiet tai pyörätiet. Päihtheiden käyttäjät mainitaan myös vastauksissa turvattomuuden tunnetta aiheuttavina.

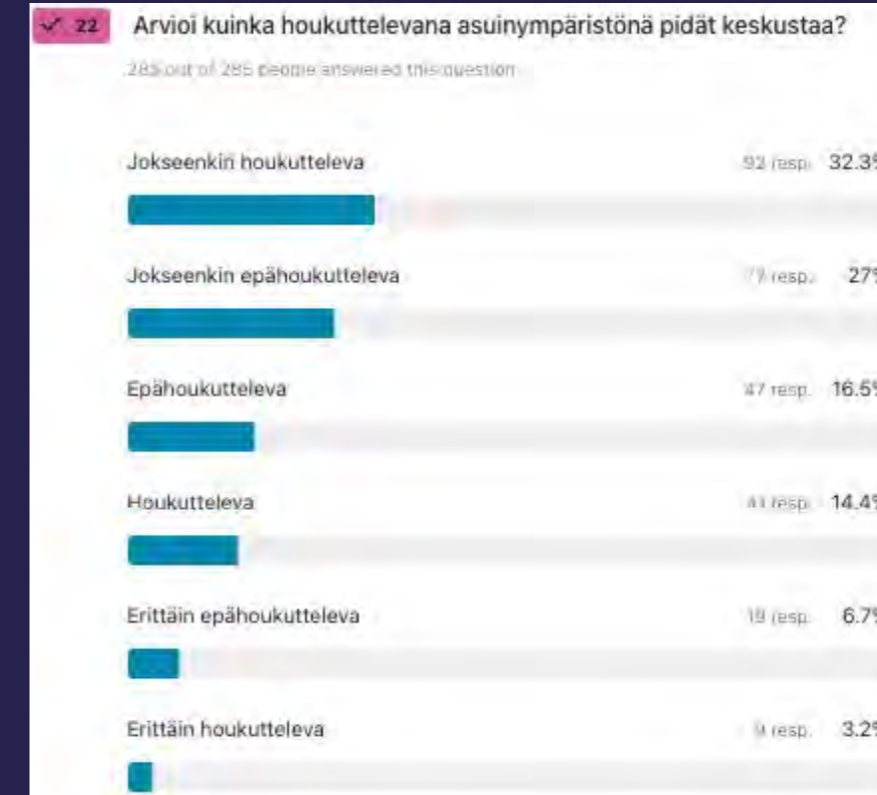
Erikseen mainittuja turvattomilta tuntuvia paikkoja (yhteensä yli 10 mainintaa):

- Rinteenkulman parkkihalli tai sisääntulo (27)
- Revontulen parkkihalli (13)

3.6 Aukkaiden Rovaniemi

Osallisuuden yhteenveto

Miten keskustan houkuttelevuutta voisi parantaa?

Viheralueiden lisääminen ja **jokirannan kehittäminen** on konkreettinen kehitysehdotus, joka vastauksissa toistuu.

Asumiseen liittyvissä vastauksissa mainitaan **kohtuuhintaiset vuokra-asunnot**, **lyhytvuokrauksen rajoittaminen** sekä **perheasuntojen lisääminen**.

Monissa vastauksissa toivotaan myös, että **keskustaa ei kehitettäisi pelkästään turisteille** vaan asukkaille.

Kuten edellisen kysymyksen vastauksissa tuli jo esiin, toivotaan keskustaan **kohtuuhintaisia vuokra- ja omistusasuntoja** sekä neliöltään **isompia asuntoja** ja **perheasuntoja**.

Myös vakituinen asuminen mainitaan myös näissä vastauksissa lyhytvuokrauksen sijaan toivottavana asumismuotona.

3.6. Asukkaiden Rovaniemi

Osallisuuden yhteenveto

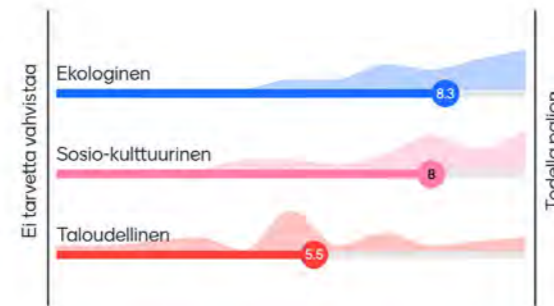

Asukkailta kysyttäessä he priorisoivat keskustan kehittämisessä ekologisia ja sosiokulttuurisia arvoja talouden edelle.

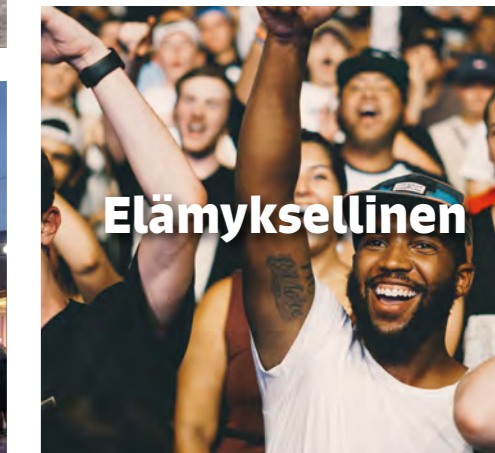
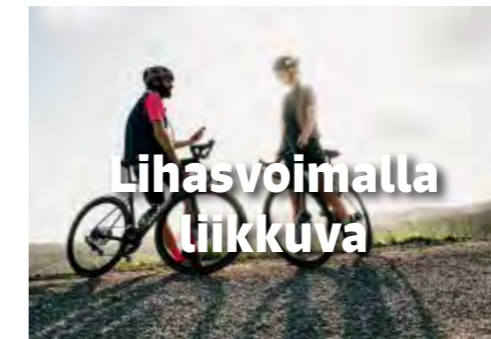
“Nothing in this world is more simple and more cheap than making cities that provide better for people.”

– Jan Gehl

Kuinka paljon seuraavia näkökulmia tulisi vahvistaa, kun suunnittelemme tulevaisuuden keskustaa?

3.6. Asukkaiden Rovaniemi

4.

Visio

Rovaniemen Keskustavisio 2050 - Arktinen ydin luo mielikuvan saavutettavasta, viihtyisästä ja kirjavasta keskustasta ja esittelee periaatteita, joita noudattamalla sellainen voidaan saavuttaa. Visio rakentuu prosessin edellisten vaiheiden, nykytilaa ja tulevaisuutta luotaavien analyysien mukaisen kudelman varaan. Osana visiota, sen toteuttamisen tueksi on osioissa 5 ja 6 esitelty tarkennettuja tavoitteita ja toimenpiteitä, joita toteuttamalla Rovaniemen keskustaa kehitetään kohti vision mukaista tulevaisuutta.

Saavutettava keskusta

- E75 saapumisen suppilona
- Pysäköinnin reformi
- Hitaan liikkumisen alue

Viihtyisä keskusta

- Vihreän verkko
- Vehreät pihat
- Virkeät rannat

Kirjava keskusta

- Tiivistyvän keskustan vyöhykkeet
- Toimintojen verkko ja toiminnallinen intensiteetti
- Teemoitetut väylät ja alueet

4.1 Visio

Arktinen ydin

Visio

Tämä visio kokoaa ja visualisoi ideoina, ajatuksia ja näkemyksiä ja havainnollistaa painotuksia joita työn aikana on ilmennyt.

Visio osalta huomionarvoista se, että se tähtää vuoteen 2050. Niin pitkälle ajassa ennustaminen on mahdotonta. Näin ollen visiokin havainnollistaa tämänhetkisten ihanteiden mukaista tulevaisuus-kuvaa.

Visiossa usko kehittymiseen ja kehittämiseen on vahva. Näin se myös luotaa sekä alueiden että teemojen kehittämispotentiaalia.

Visio ei siis ole lukkoon lyöty suunnitelma, joka toteutuu juuri sellaisenaan. Sen tarkoituksena on hahmottaa periaatteita ja kehittämisen suuntaviivoja ja havainnollistaa niitä tukevia konkreettisia ajatuksia ja ideoita.

Oheiset tekstit ovat nostoja työn lähtötiedoissa ja työn aikana pidetyissä sidosryhmätilaisuuksissa esiin nousseista näkemyksistä. Nostot ovat työn laatijan näkemyksiä prosessin aikana vahvoina esiin nousseista näkemyksistä. Nostot luovat mielikuvaa tavoiteltavasta tulevaisuudesta.

Vahvana ilmenevä korkeatasoinen ja kansainvälinen tieteellisen ja taiteellisen toiminnan arktinen ekosysteemi.

Vuonna 2050 Rovaniemi on 100 000 asukkaan kansainvälinen keskus (Nato)

Rovaniemi on noussut suomen vetovoimaisimmaksi kaupungiksi

Vuonna 2050 Rovaniemen kaupunkia suunnitellaan ja kehitetään vuorovaikutteisesti ja ekologisesti kuntalaisten poliitikkojen yrittäjien ja kolmannen ja neljännen sektorin, oppilaitosten ja virkahenkilöiden kesken.

4.1 Visio

Arktinen ydin

Väestö	Asuminen	Julkiset palvelut	Elinkeinot	Viheralueet	Liikkuminen	Rantojen käyttö	Korkea rakentaminen
Kaupungistuminen Väestönkasvu Turvallisuustekijät Kansainvälistyminen	Asumisen murros Urbaani yhteisöllisyys	Tasa-arvon vahvistuminen Hyvinvointi ja terveys	Matkailun kehitys Hyvinvointi ja terveys	Biofilia rakentamisessa Lemmiköityminen Hulevesien hallinta	Uudet ja oudot Teknologian kehitys	Matkailun kehitys Vapaa-ajan paineet Biofilia rakentamisessa	Kaupungistuminen Asumisen murros Työnteon murros Urbaani yhteisöllisyys Hybridirakentaminen

Oheinen skenaariomatriisi kuvaa työn laatijan näkemystä siitä millaiset painotukset ovat resonoineet sidosryhmätilaisuuksiin osallistujissa ja työtä ohjaavissa tahoissa.

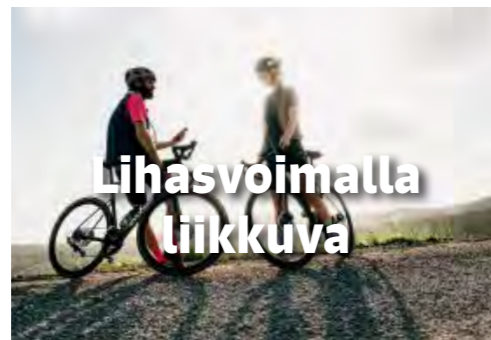
Oheiset megatrendit ja trendit luovat kuvaa tulevaisuuden Rovaniemestä. Seuraavien sivujen kuvakokoelma havainnollistaa mielikuvaa siitä.

<ul style="list-style-type: none"> Kaupungistuminen jatkuu, Väestönkasvu on voimakasta, Maahanmuutto ja kansainvälistyminen on voimakasta 	<ul style="list-style-type: none"> Heimoistuminen ja houkutteleva pohjoinen Urbaanin yhteisöllisyyden renessanssi Paine Rovaniemen keskustan kehittämiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> Teknologian kehitys Automatisoitu liikku- misen keskustassa. 	<ul style="list-style-type: none"> Teknologian kehitys ja uudet energiamuo- dot mahdollistavat kestävä matkailun. Pohjoismainen hyvin- vointi ja arktinen luonto kiinnostaa Rovaniemestä ympäri- vuotisesti kiinnostava kaupunkikohte. 	<ul style="list-style-type: none"> Keskustaa viihtyiste- tään luomalla vihreitä kohtia ja toiminnallis- tamalla viheralueita. Viihtyisä ja virikkeelli- nen keskusta houkut- taa asuinpaikkana. 	<ul style="list-style-type: none"> Autoilua keskus- tassa suitsitaan Pysäköintiä keskitetään pääväylien varteen. Pysäköintiväyhykkeitä yhdistää automatisoitu joukkoliikenteen reitistö. Liikennemuotoja erotellaan kaistoin. 	<ul style="list-style-type: none"> Ranta-alueille uusia kohtaamisen paikkoja. Vesillä liikkuminen kaik- kien mahdollisuudeksi Vesialueet tapah- tumien paikkana kesäisin ja talvisin. 	<ul style="list-style-type: none"> Väestönkasvu ja talouden nousu Suuret hankkeet, uutta urbaania yhtei- söllisyyttä henkiviä elämisen koneita Väestön pakkautuessa korkea rakentaminen näyttäytyä järkevänä.
<ul style="list-style-type: none"> Kaupungistuminen jatkuu Väestönkasvu on väes- töennusteen mukaista kansainvälistyminen perustuu pääasiassa matkailun kehitykseen 	<ul style="list-style-type: none"> Keskustaa kehitetään ja se näyttäytyy hou- kuttelevana asuinvaihtoehtona urbaanille vähemmistölle. 	<ul style="list-style-type: none"> Autojen määrää kes- kustassa suitsitaan Liikkuminen keskus- tassa tapahtuu kevyin liikennemuodoin ja on-demand palveluin. 	<ul style="list-style-type: none"> Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi mat- kailua rajoitetaan Rovaniemelle kohdis- tuva kasvu on tituliasta. Yliopistokaupungista arkti- sen osaamisen keskus. Korkean osaamisen työpaikat lisääntyvät 	<ul style="list-style-type: none"> Biofilia kaupunkikehit- tämisen johtoajatuk- seksi keskustassa. Katuja ja korttelipi- hoja vehreytetään Keskustarakennetta muokataan vehrey- den lisäämiseksi Puistoja toimin- nallistetaan 	<ul style="list-style-type: none"> Rautatieasema Aalto- keskuksen yhteyteen Kevyen liikenteen ympäristöjen kehittä- mistä priorisoidaan Katutilijöitä viihtyiste- tään vehreyttämällä Henkilöautoja keskus- tassa vähemmän Flaneerauksen alueita kehitetään kaupalliselle alueelle ja jokivarteen. 	<ul style="list-style-type: none"> Ranta-alueista Rovaniemen uusi ylpeys Kesäisin jokilaivat täydentävät alueen palvelutarjontaa. Veden äärelle pääsystä helppoa kaikille. Rantojen virkistysfasi- liteetteja monipuolis- tetaan voimakkaasti 	<ul style="list-style-type: none"> Rakennusala jakau- tuu suuryrityksiin ja pientoimijoihin. Suuryrityksille jär- keväntä on rakentaa suuria kokonaisuuksia. Rakennetaan vähän, mutta suuria hankkeita. Keskustan kehittäminen on viihtyistämistä.
<ul style="list-style-type: none"> Kaupungistuminen jatkuu, mutta väestöke- hitys on väestöennus- tetta maltillisempaa kansainvälistyminen on vähäistä ja perustuu pääasiassa matkai- lun kehitykseen 	<ul style="list-style-type: none"> Pohjoinen väljyys houkuttaa asujia kes- kustan laitamille. Donitsin sijaan keskusta on hillomunkki, jossa matkailijat täyttävät ytimen tilat ja palvelut 	<ul style="list-style-type: none"> Hajautuneen kaupunki- rakenteen vuoksi teho- kasta julkista joukkoliik- kennemuotoa ei löydy. Autojen määrää kes- kustassa suitsitaan Eriolaiset kaupalliset liikkumispalvelut liikutta- vat keskustassa asioivia. 	<ul style="list-style-type: none"> Etenevä ilmastonmuutos talvesta tulee kuri- ositeetti, joka vetää pohjoiseen yhä enem- män matkailijoita. Palvelualueiden työpaik- kien lisääntyminen 	<ul style="list-style-type: none"> Ilmastonmuutoksen myötä sään ääri-ilmiöt yleistyvät Rovaniemellä. Puut, viheralueet ym. helpottavat viemäri- verkoston kapasiteetti- painetta ja parantavat laadullisesti jokeen valuvia hulevesiä. 	<ul style="list-style-type: none"> Autojen näkyvyyttä kes- kustassa pyritään vähen- tämään keskittämällä niitä pysäköintilaitoksiin kaupunkilaisten avulla esim. osallistavalla budjetoinnilla, syntyy uutta yhteisöllisyyttä ja omistajuutta. 	<ul style="list-style-type: none"> Kasvun kohdistuessa pääosin keskustan ulkopuolelle kiinnostus korkea rakentamista kohtaan laantuu. 	

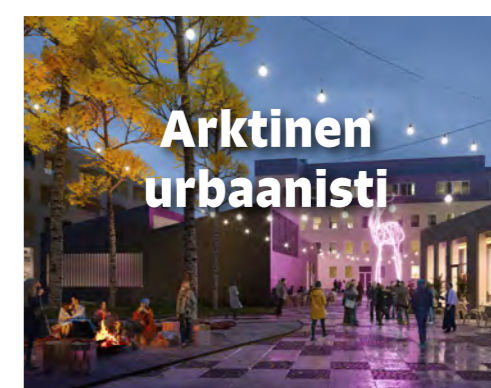
4.1 Visio

Arktinen ydin

4.1 Visio

Arktinen ydin

4.2 Saavutettava keskusta

E75 saapumisen suppilona

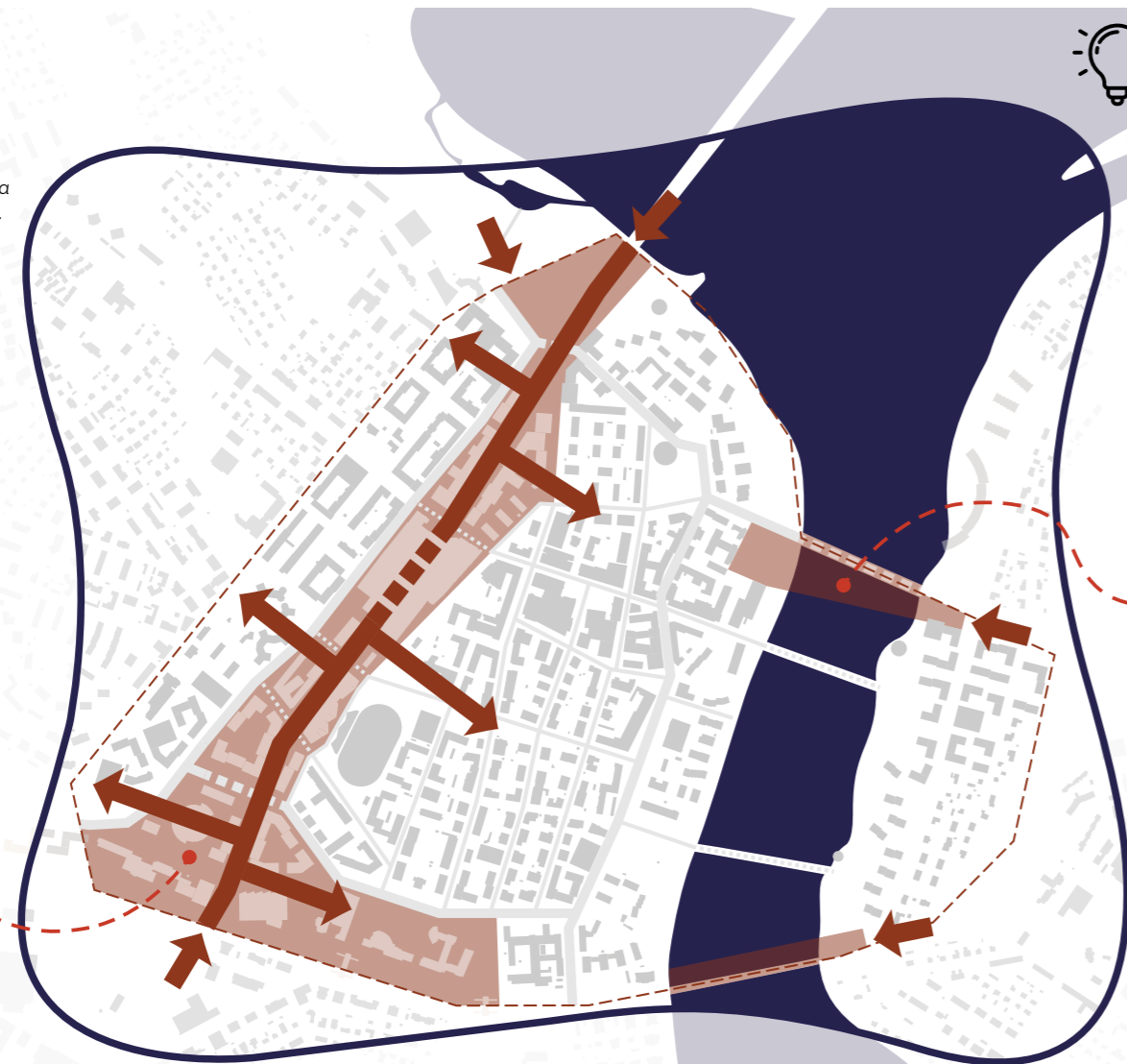

Saapuminen kaupunkiin tapahtuu E75:n kautta. Hitaammat ajonopeudet ja uudet kääntymiskaistat ohjaavat tulijan kaupungin ytimeen useammasta liittymästä ilman ylimääräisiä lenkkejä.

Saapumisen vyöhyke on myös pysäköinnin vyöhykettä. Kaupunkiin saavutaan pysäköintilaitoksen kautta. Auto jää parkkiin ja näistä liikkumisen palvelukeskuksista voi ottaa alleen kaupunkifatbiken tai kaupunkipotkurin.

Korkein rakentaminen ja maamerkit sijoittuvat saapumisen vyöhykkeille.

Saapumisen vyöhyke

Muita kaupungin kehittämisen kannalta huomioitavia siltahankkeita ovat Paavalniemen silta, jonka idean ensiesiintyminen tapahtui kaupungin vuoden 1972 runkoyleiskaavassa. Paavalniemen ajoneuvo- ja jalankulkusilta sijaitsisi kevyen liikenteen näkökulmasta liian etelässä – takamatkalla, jotta sillä olisi edellytyksiä nousta suosituksi yhteysväliksi Viirinkankaan ja Pöykkölä-Ojanperän välillä.

Pöyliövaaran palvelutarpeen tyydyttämiseksi Paavalniemen silta olisi jo hieman parempi. Sen rinnalla tulee kuitenkin tarkastella vartenotettavampaa vaihtoehtoa, joka siis olisi voimassa olevaan yleiskaavaan merkitty Korvaniemi-Ojanperän siltatarve, joka olisi kevyenliikenteen näkökulmasta varsin tervetullut yhteys.

Saapumisen vyöhyke

4.2 Saavutettava keskusta

Pysäköinnin reformi

Pysäköinnin reformi on edellytys kaupungin keskustan kehittämiselle!

Huolimatta vastakkaisista pyrkimyksistä ajoneuvorekisterissä olevien ajoneuvojen määrä on kasvava. On varauduttava myös siihen, ettei määrä käänny laskuun tulevina vuosinakaan. Silloinkin Rovaniemelle saavutaan kaukaa.

Tiivistyvän keskustan pysäköinti on ratkaistava keskitetyin pysäköintilaitoksien. Ne mahdollistavat myös rakentamisen korkeammalle.

Kadun varsien lyhytaikainen asiointipysäköinti täydentää muuttuvaa järjestelmää edelleen.

Visio yhdistää kaksi merkittävää ratkaisumallia pysäköinnin järjestämiseksi keskitetyin kaupunkissa: Pysäköinnin päävyöhyke saapumisen yhteydessä sekä pysäköintilaitokset keskustan kehän varrella.

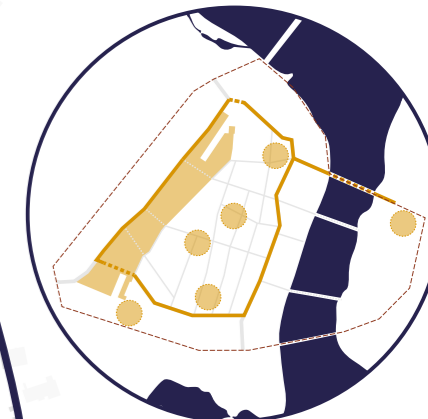
Sijoittamalla pysäköinti saapumisen yhteyteen ja merkityksellisiin kohtiin kaupunkissa voidaan vähentää autojen määrää katukuvassa ja parantaa kaupungin käytettävyyttä.

Pysäköinnin reformi mahdollistaa keskustan vehreyttämisen!

Pihoilta ja katutilasta vähenevä autojen määrä mahdollistaa asfaltoidun pinnan muuttamisen vettä imeväksi, sään ääri-ilmiöissä tarpeelliseksi ja viihtyisyyttä ympärilleen levittäväksi kaupunkivihreäksi.

Vehreät pihat parantavat keskustan houkuttelevuutta asuinpaikkana.

Muita mahdollisia sijainteja pysäköintilaitoksille.

Pysäköintireformi on resurssitehokkuuden parantamiseksi välttämätön, sillä keskitetyn pysäköinnin maa-alan ja materiaalien säästöpotentiaali on merkittävä.

4.2 Saavutettava keskusta

Hitaan liikkumisen alue

Keskustan kehä liikenteen pääväylänä

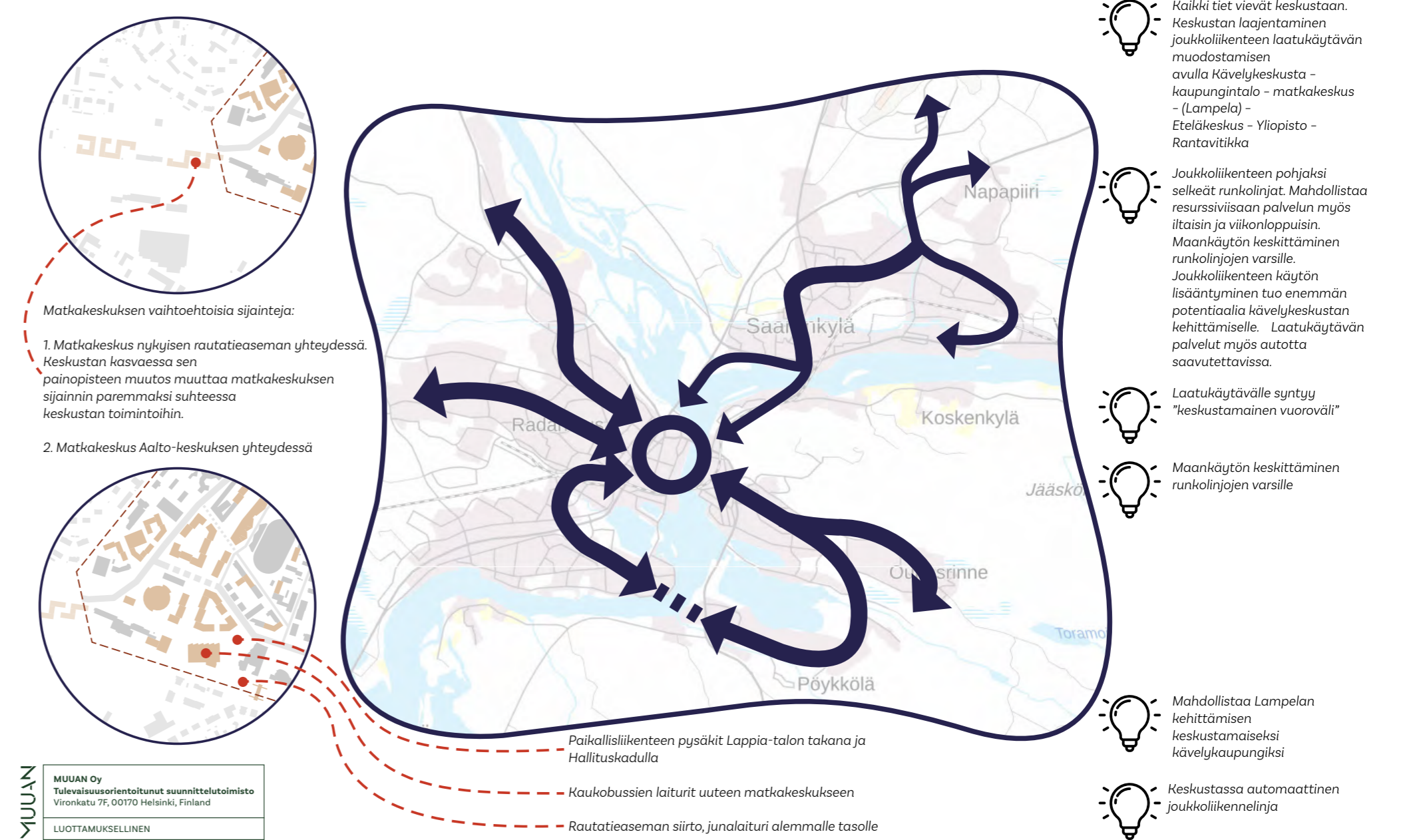

Mahdollinen Jorma Eton tien siirto.

Hallituskadun muutos osaksi hallintokorttelin puistovyöhykettä tarjoaa tutkimisen arvoisen mahdollisuuden nostaa keskustan vetovoimaa sen keskeistä osa-alueita vehreyttämällä. Visiossa Hallituskadun korvaava liikennealue luodaan Jorma Eton tiestä, joka valjastetaan osaksi katuverkostoa.

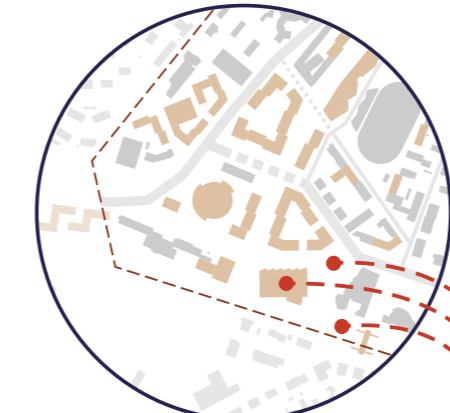
4.2 Saavutettava keskusta

Joukkoliikenne

Matkakeskuksen vaihtoehtoisia sijainteja:

1. Matkakeskus nykyisen rautatieaseman yhteydessä. Keskustan kasvaessa sen painopisteen muutos muuttaa matkakeskuksen sijainnin paremmaksi suhteessa keskustan toimintoihin.
2. Matkakeskus Aalto-keskuksen yhteydessä

Paikallisliikenteen pysäkit Lappia-talon takana ja Hallituskadulla
Kaukobussien laiturit uuteen matkakeskukseen
Rautatieaseman siirto, junalaituri alemmalle tasolle

4.3 Viihtyisä keskusta

Vihreän verkko

 Vihreän verkon pääväylät muodostavat jatkuvia viherväyliä sekä virkistysreitit, mitkä yhdistävät kaupungin eri puolet toisiinsa.

Katutiljään vehreyttäminen täydentää verkon ja luo viihtyisyyttä keskustaan.

Kuva 50a, 50b, 50c ja 50d
Havainnollistavia kuvia katutiljöstä.
(Cobe, MASU Planning, ADEPT, 2023)

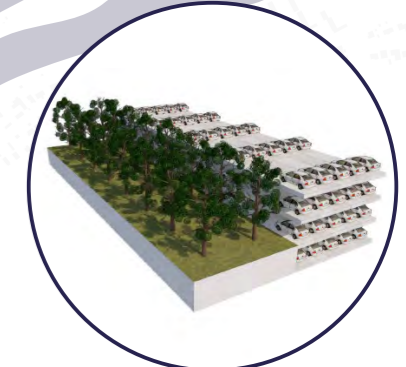
4.3 Viihtyisä keskusta

Vehreät pihat

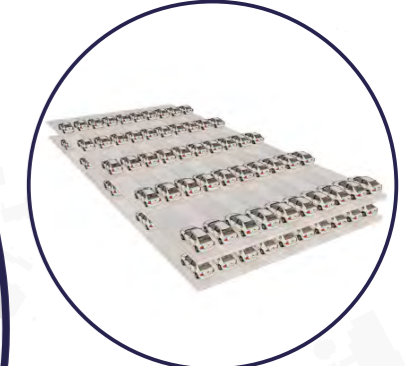
 Pysäköinnin reformi mahdollistaa vehreän ja viihtyisän keskustan. Vihreät korttelipihat huomioivat lapsen laajenevaan elinpiiriin liittyvät tarpeet. Keskustan houkuttelevuus asuinpaikkana kasvaa. Rovaniemi on myös urbaanien asukkaiden kaupunki.

Kuva 51a, 51b, 51c ja 51d
(MASU Planning, Rovaniemen kaupunki, 2023)

Pysäköintireformin tavoite - autojen kerros-pysäköinti ja viihtyisämpi vihreä ympäristö

Nykyinen pysäköintimalli, jossa autot pihakannella ja sen alla ei mahdollista vihreää ympäristöä

 Pysäköintireformin tavoitteena on vapauttaa maapinta-alaa pysäköinniltä istutuksille ja erityisesti lisätä merkittävästi suurten puiden määrää keskusta-alueella.

4.3 Viihtyisä keskusta

Virkeät rannat

Kuva 52a, 52b, 52c ja 52d
Havainnollistavia kuvia rantojen toiminnoista.
(Cobe, MASU Planning, 2023)

4.4 Kirjava keskusta

Tiivistyvän keskustan vyöhykkeet

Keskustan täydennysrakentamiselle on luotava pelisäännöt. Vyöhykemalli ottaa huomioon keskustan eri osa-alueiden luonteen ja sallii toivottua vaihtelua kaupunkirakenteeseen.

Saapumisen vyöhykkeellä merkittävät hybridihankkeet, korkea rakentaminen Pysäköinti, asuminen, toimitilat, liikuntatilat...

Olevan rakenteen täydennysalueilla olevan rakenteen kunnioittaminen tavoitteena toiminnallinen monipuolistaminen ja viihtyisyyden lisääminen.

Ranta-alueilla julkisten alueiden laadullinen parantaminen ja laadukas täydennysrakentaminen pääasiassa jo rakennetuille alueille.

4.4 Kirjava keskusta

Toimintojen verkko ja toiminnallinen intensiteetti

4.4 Kirjava keskusta

Teemoitetut väylät ja alueet

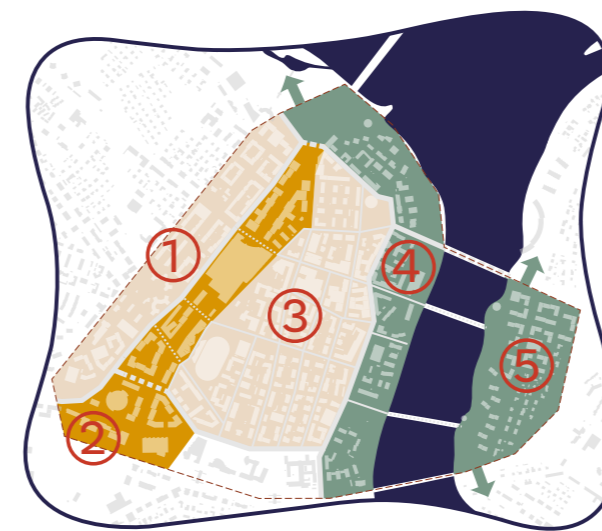
4.5 Visio 2050

Täydennysrakentamisen potentiaali

4.5 Visio 2050

Täydennysrakentamisen potentiaali

① OLEMASSA OLEVAN RAKENTEEN TÄYDENTÄMINEN

Täydennys- ja korjausperiaatteet olemassaolevaa rakennetta kunnioittaen
Täydennysrakentamispotentiaali: asuminen 90 000 kem²

② KORKEAN RAKENTAMISEN VYÖHYKE

Korkean rakentamisen alue, jolle sijoittuu merkittävät toiminnalliset hybridit, saapumisportit ja pysäköinti
Kerroslukumäärä VI-XVI
Täydennysrakentamispotentiaali asuminen 150 000 kem², toimitila 35 000 kem²

③ OLEMASSA OLEVAN RAKENTEEN TÄYDENTÄMINEN

Täydennys- ja korjausperiaatteet olemassaolevaa rakennetta kunnioittaen, purkava viheraluerakentaminen mahdollista
Täydennysrakentamispotentiaali määriteltävä erikseen taloyhtiöittäin
Täydennysrakentamispotentiaali 70 000-80 000 kem²

④

OLEMASSA OLEVAN RANTARAKENTEEN TÄYDENTÄMINEN - KESKUSTAN PUOLI

Täydennys- ja korjausperiaatteet olemassaolevaa rakennetta kunnioittaen, Vain vähäistä uudisrakentamista olevan rakentamisen lomaan, Viher- ja virkistysalueiden toiminnallinen ja laadullinen parantaminen
Täydennysrakentamispotentiaali määriteltävä erikseen taloyhtiöittäin

⑤

OLEMASSA OLEVAN RANTARAKENTEEN TÄYDENTÄMINEN - AURINKORANTA

Uudisrakentamista jo rakennetuille alueille luonnonmukaista ympäristöä säilyttäen, Viher- ja virkistysalueiden toiminnallinen ja laadullinen parantaminen
Kerroslukumäärä IV-VI,
Täydennysrakentamispotentiaali 80 000 kem², toimitila 1 000 kem²

Visiossa esitetyillä suuntaa antavilla luvuilla keskustan täydennysrakentamispotentiaali on tavoiteltua (2500 asukkaan lisäys/Alueiden käytön -linjaus v. 2021) merkittävästi suurempi. Urbanin Rovaniemen kehittäminen tarjoaa vaihtoehdon muiden tiivistysalueiden tiivistyspaineen keventämiselle. Asukkaiden keskusta on houkutteleva asumisen, työn, vapaa-ajan ja investointien paikka. Keskustaan panostamalla voidaan saavuttaa kumuloituvaa positiivista kehitystä.

5.

Keskustan kehittämisen teemat ja toimenpiteet

Keskustan kehittämisen teemat, väestö, asuminen, julkiset palvelut, elinkeinot, viheralueet, liikkuminen, rantojen käyttö ja korkea rakentaminen syventävät visiota. Eritelty toimenpiteet huomioivat maailmaa muokkaavat megatrendit, joita on esitelty työn tulevaisuusanalyysit-osiossa. Teemat ja toimenpiteet luovat tarkennettua mielikuvaa muutosmahdollisuuksista ja kokoavat tavoitteita ja konkreettisia toimenpiteitä vision mukaisen halutun tulevaisuuden saavuttamiseksi.

5.1 Teemat ja toimenpiteet

Väestö

Tähtäin väestönkasvun luomissa mahdollisuuksissa

Väestörakenteen monipuolistaminen

Kansainvälisen keskustan kehittäminen

Arktisen urbanismin määrittely ja kehittäminen

PYRKIMYKSENÄ KEHITTÄMISEEN SUURENA SUOMALAISENA KAUPUNKINA

PYRKIMYKSENÄ TOIMIA SUUNNANNÄYTTÄJÄNÄ

TAVOITELTAVA VALOVOIMAISSIA HANKKEITA

SISÄISEN KIPINÄVOIMAN HYÖDYNTÄMINEN, KAUPUNKI MAHDOLLISTAJANA

VETOVOIMAN JA PITOVOIMAN VAHVISTAMINEN

ARKTINEN YLIOPISTOKAUPUNKI

TAVOITTEEKSI DEMOGRAFISESTI SEKOITTUNUT KESKUSTA

URBAANIEEN ELÄMÄNTYYLIEN HUOMIOIMINEN ASUMISESSA JA PALVELUISSA

- Desynkronisoidut - eri rytmissä elävät
- Väliaikaiset ja lyhytaikaiset asukkaat
- Eri asteiset palveluasukkaat
- Pendelöijät
- Monipaikkaiset
- Tukikohta-asukkaat
- Urbaanit lapsiperheet
- Lihasvoimalla liikkujat
- Sosiaaliset kiittäjät
- Taiteilijat, muusikot ja muut kulttuurialoilla toimivat
- Maisemantarkkailijat
- Kohijat ja elämysten nälkäiset
- Kulttuurin nälkäiset
- Urbaanit harrastajat
- Aktiivista vapaa-aikaa arvostavat

MAHDOLLISTETAAN KANSAINVÄLISTEN YRITYSTEN SIOJITTUMINEN ROVANIEMELLE

TILOJA (ETÄ)TYÖSKENTELYYN

KAUSITYÖNTEKIJÖIDEN HUOMIOINTI ASUMISESSA JA LIIKKUMISESSA

OPISKELIJOIDEN HUOMIOINTI ASUMISESSA JA LIIKKUMISESSA

ERI ETNISTEN RYHMIEN TARPEIDEN HUOMIOINTI ASUMISESSA JA PALVELUISSA

KESKUSTA ARKTISENA KAUPUNKIKOHTENA, MATKAILIJOIDEN TARPEIDEN HUOMIOINTI

PAIKALLINEN KULTTUURI NÄKYVÄKSI KATUKUVASSA

Esim. lihankuivaushäkit asuntojen yhteydessä

JOEN KÄYTTÖ KAIKKIEN MAHDOLLISUUDEKSI

PAIKALLISET LIIKKUMISEN MUODOT OSAKSI LIIKKUMISEN VERKOSTOA

ARKKITEHTUURIKILPAILUT OSAKSI KAUPUNKIKEHITTÄMISEN OHJELMIA

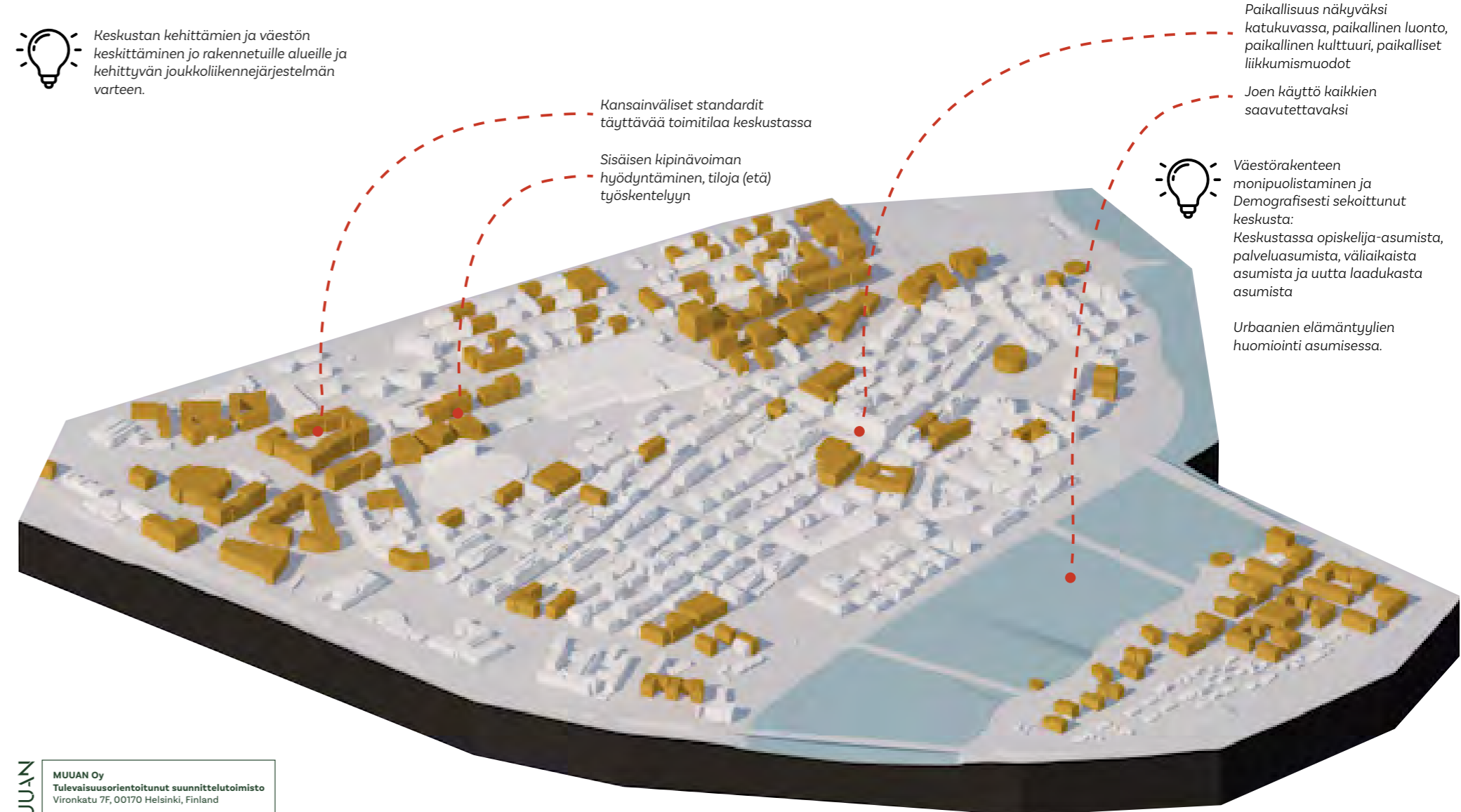
Kaupunkiympäristön kehittäminen arkkitehtuurikilpailuin tuo kaupungille näkyvyyttä ja antaa ihmisille aiheen paikallisympäryteen - valovoimaa, vetovoimaa ja pitovoimaa

5.1 Teemat ja toimenpiteet

Väestö

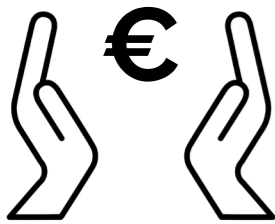

Keskustan kehittämien ja väestön keskittäminen jo rakennetuille alueille ja kehittyvän joukkoliikennejärjestelmän varteen.

5.1 Teemat ja toimenpiteet

Asuminen

Asumisen kustannusten hallinta

Asuntorakentamisen kehittäminen

Kehittäminen korttelikonseptin

Matkailu-, hotelli- ja majoitustoiminnan kehittäminen

LAADUKASTA URBAANIA ASUMISTA KESKUSTAAN
ERI TAVOIN TUETTUA ASUMISTA KESKUSTAAN
OHJATAAN KESKUSTAAN MONIPUOLISIA HALLINTAMUOTOJA
OPISKELIJA-ASUMISTA KESKUSTAAN
KAAVATALOUS <i>Huomioitava nykyistä paremmin koko kaupungin alueella</i>

PPP-YHTEISTYÖFOORUMIN PERUSTAMINEN RAKENNUSALAN TOIMIJOIDEN KANSSA, YHTEISET TAVOITTEET KAUPUNGIN KEHITTÄMISEKSI
TAVOITTEEKSI ASUNTOKANNAN MONIPUOLISTAMINEN
KEHITTYVÄ ARKTINEN ASUMINEN -HANKKEEN JA KANNUSTINOHJELMAN PERUSTAMINEN <i>Hankepriorisointi strategisesti vaikuttaville hankkeille, kaupunki mahdollistajana</i>
TÄYDENNYSRAKENTAMISEN JA ASUMISEN KEHITTÄMISEN OHJEISTOJEN LAATIMINEN
ARKKITEHTUURIKILPAILUT OSAKSI KAUPUNKIKEHITTÄMISEN OHJELMIA <i>Kaupunkiympäristön kehittäminen arkkitehtuurikilpailuin tuo kaupungille näkyvyyttä ja antaa ihmisille aiheen paikallisyhteisöön - valovoimaa, vetoimaa ja pitovoimaa</i>
YHDYSKUNTATEKNIIKAN KUSTANNUSTEN HALLINTA

KEHITTÄMINEN SOSIAALISEN YHTEENKUULUVUUDEN PERUSTEELLA DEMOGRAFISTEN TEKIJÖIDEN SIIJAN <i>Eri asteinen palveluasuminen • Sporttikortteli • Arktinen vihreistä vihrein kortteli • Matkailijoiden ja väliaikaisasujien korttelit • Urbaanien lapsiperheiden korttelit • Kulttuurikortteli • Sukupolvien kortteli</i>
HYBRIDIKORTTELEIDEN EDISTÄMINEN
KORTTELIPIHOJEN KEHITTÄMISOPPAAN LAATIMINEN JA KANNUSTINOHJELMAN PERUSTAMINEN
LAPSIPERHEILLE SOVELTUVIA ISOMPIA ASUNTOJA KESKUSTAAN <i>Kartoitetaan parhaiten soveltuvat korttelit (mm. liikenneturvallisuus, palveluiden läheisyys). Leikkiin soveltuvat pihat ja keskitetty pysäköinti</i>

ASUKKAIDEN KESKUSTA - POLIITTINEN TAHTO VAIKUTTAVAKSI, PELISÄÄNTÖJEN MÄÄRITTELY
KAUSITYÖNTEKIJÖIDEN HUOMIOINTI ASUMISESSA
ASUMISEN, TYÖN JA VAPAA-AJAN MURROKSEN HUOMIOINTI - HYBRIDIMALLIT
ASUMISEN KAUSIVAIHTELUN HUOMIOINTI / INNOVAATIOTARVE

5.1 Teemat ja toimenpiteet

Asuminen

Kehittyvä arktinen asuminen-hanke, asumisen monipuolistamiseksi ja laadun parantamiseksi

Hybridikortteleiden alue, korkea, tehokas rakentaminen mahdollistaa kivijalkojen kirjavat toiminnot, jotka elävöittävät asumista

Välikaista ja puolivälikaista asumista (vrt. noli-living) osaksi merkittäviä hybridihankkeita

Opiskelija-asumista keskustaan

Lapsiperheille soveltuvia isompia asuntoja keskustaan

Palveluasumista keskustaan

Laadukasta ranta-asumista keskustaan, Kivijaloissa rantatoimintoja palvelevia kaupallisia tiloja

5.1 Teemat ja toimenpiteet

Julkiset palvelut

Keskusta asiointin paikkana

Kaupunki mahdollistajana

Terveys- ja hyvinvointipalveluiden kehittäminen

Joukkoliikenteen kehittäminen

JULKISTEN PALVELUJEN SAAVUTETTAVUUDEN PARANTAMINEN, HELPOTETTAVA KESKUSTAAN SAAPIKUNTA JA KESKUSTASSA LIIKKUMISTA

JULKISTEN PALVELUJEN PALVELUKIOSKIT KESKUSTASSA

KESKUSTAN PALVELUJEN LAAJENEMISSUUNNAN MÄÄRITTELY

ARKTISEN OSAAMISEN EKOSYSTEEMI, OPPILAITOKSET, TUTKIMUSKESKUKSET JA YRITYKSEN NÄKYVÄKSI KESKUSTASSA

PYRKIMYKSENÄ RAKENTAA MAHDOLLISUUDEN KULTTUURIA

HELPOTETAAN LUVITUSTA JA TAPAHTUMIEN JÄRJESTÄMISTÄ

PERUSTETAAN MAHDOLLISTAJAN VIRKA KAUPUNKIIN

TILAVARAUKSET TAPAHTUMILLE, TARVITTAVA INFRA INTEGROITUNA KO. KAUPUNKITILOIHIIN

KESKUSTAAN TILOJA KANSALAIK- JA SEURATOIMINNALLE
• aukiot
• puistot
• urheilu- ja leikkikentät

MAHDOLLISTETAAN SUURTAPAHTUMAT KESKUSTASSA, MARKKINAT, KONSERTIT, PELIT.

KOULUT JA PÄIVÄKODIT MAHDOLLISTAA LAPSIPERHEILLE ASUMISEN KESKUSTASSA

TERVEYTTÄ EDISTÄVIEN ELÄMÄNTAPOJEN TUKEMINEN

ROVANIEMEN KEHITTÄMINEN LIIKUNTAKAUPUNKINA

• Rakennetaan lisää ja parannetaan olevia liikunta- ja leikkipaikkoja
• Harrastuspaikkojen lisääminen keskustassa
• Urbanien liikuntaharrastusten mahdollistaminen keskustassa
• Katujen käytön priorisointi terveyttä edistävälle liikkumiselle
• Talviliikuumismahdollisuuksien tuominen keskustaan

KULTTUURI JA TAIDE NÄKYVÄKSI KAUPUNKIMILJÖÖSSÄ

RAUTATIEASEMA OSAKSI KESKUSTAA

MATKAKESKUKSEN KEHITTÄMINEN

PAIKALLISLIIKENTEEN SAAVUTETTAVUUDEN PARANTAMINEN

JOUKKOLIKENNSTRATEGIAN LAATIMINEN

VARAUDUTAAN TEKNOLOGIAN KEHITYMISEN LUOMIIN MAHDOLLISUUKSIIN KATUMILJÖÖSSÄ

• Autonomiset kulkuvälineet
• Kuljetusrobotit

5.1 Teemat ja toimenpiteet

Julkiset palvelut

Koulut ja päiväkodit mahdollistaa lapsiperheiden asumisen keskustassa ja nostaa keskustan houkuttelevuutta asuinpaikkana.

Koulut ja päiväkodit mahdollistaa lapsiperheiden asumisen keskustassa vähentämällä pakollisen liikkumisen määrää ja siten nostaa keskustan houkuttelevuutta asuinpaikkana.

Palveluverkkoselvitys, joka tulee laatia monialaisena yhteistyönä kaavoituksen, sivistyspuolen sekä Laphan kesken, on yleiskaavan keskeisiä selvityksiä, jonka vaikutukset ovat erittäin merkityksellisiä.

Keskustan laajenemissuunta, toiminnallinen painotus nollasummapeleä välttämällä.

Toimitilat, työ, kulttuuri, liikuntapalvelut, asuminen ja majoitus

Kaupallinen elämäkeskusta Koskikadun ja Rovakadun ympäristössä

Julkisten palvelujen palvelukioskit keskustassa parantavat keskustan palvelutasoa ja mahdollistavat urbaania, autotontakin elämää Rovaniemellä

Lordin aukion laajennus ja muutos tapahtuma-alustaksi, infran rakentaminen kaupunkitilaan.

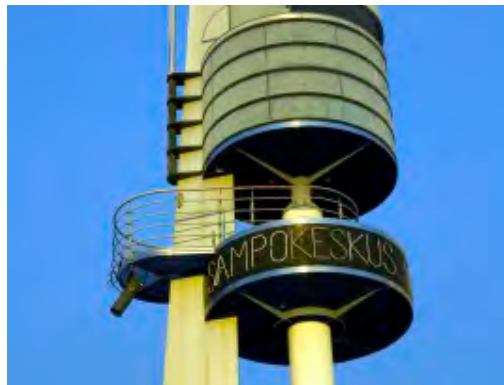
Liikuntafasiliiteettien parantaminen rannalla

Joukkoliikennejärjestelmän uudistaminen, Rautatieaseman siirto osaksi keskustaa ja matkakeskuksen toteuttaminen samaan yhteyteen

5.1 Teemat ja toimenpiteet

Elinkeinot

Pohjoisen-Suomen seudullinen asiointikeskus

Keskusta arktisena näyteikkunana

Arktisen osaamisen keskuksiksi

Keskustasta kaupunkilaisten olohuone

KESKUSTAAN SAAPUMISESTA JA PYSÄKÖINNISTÄ HELPOMPAA, LIIKENNEJÄRJESTELYIDEN MUOKKAAMINEN

OHI- JA LÄPIKULKULIIKENTEN PYSÄYTTÄMINEN

DIGITAALIEN SAAVUTETTAVUUS, KAIKKI KAKSOSENA VERKOSSA

TAPAHTUMAKELLON LUOMINEN JA TAPAHTUMISTA VIESTINTÄ VAHVEMMAKSI, ROVANIEMI ON KAUPANKÄYNNIN JA MARKKINOIDEN KAUPUNKI

PAIKALLINEN OSAAMINEN NÄKYVÄKSI KESKUSTASSA

- Taide ja muotoilu
- Puunjalostus
- Metallinjalostus
- Paikalliset menestys-yrietykset näkyvillä paikoilla keskustassa

ERITYISTEN MATKAILUN PAIKKOJEN KARTOITTAMINEN JA SELFIEPAIKKOJEN MÄÄRITTELY

ARKTINEN DESIGN DISTRICT

TAPAHTUMIEN JÄRJESTÄMISESTÄ HELPOMPAA, KAUPUNKI MAHDOLLISTAJANA

KEHITETÄÄN JA HOUKUTELLAAN UUSIA INNOVATIIVISIA TYÖYMPÄRISTÖJÄ, TYÖN, ASUMISEN JA VAPAA-AJAN YHDISTÄVIÄ KONSEPTEJA KESKUSTAAN

RAKENNETAAN LISÄÄ TOIMITILAA KESKUSTAAN

ALUEMARKKINOINTI, VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI KESKUSTASATEENVARJON ALLE

ARKTINEN YLIOPISTOKAUPUNKI - OSAAMINEN NÄKYVÄKSI YTIMESSÄ MM. KOHTAAMISPAIKOILLA JA ERILAISISSA TILAISUUKSISSA

JOHTOAJATUKSENA: ASUKKAILLE HYVÄ ON MATKAILIJOILLE HYVÄ

ARKTISEN EKSOTIIKAN KOKEMUS VAHVEMMAKSI, LIVE LIKE A LOCAL

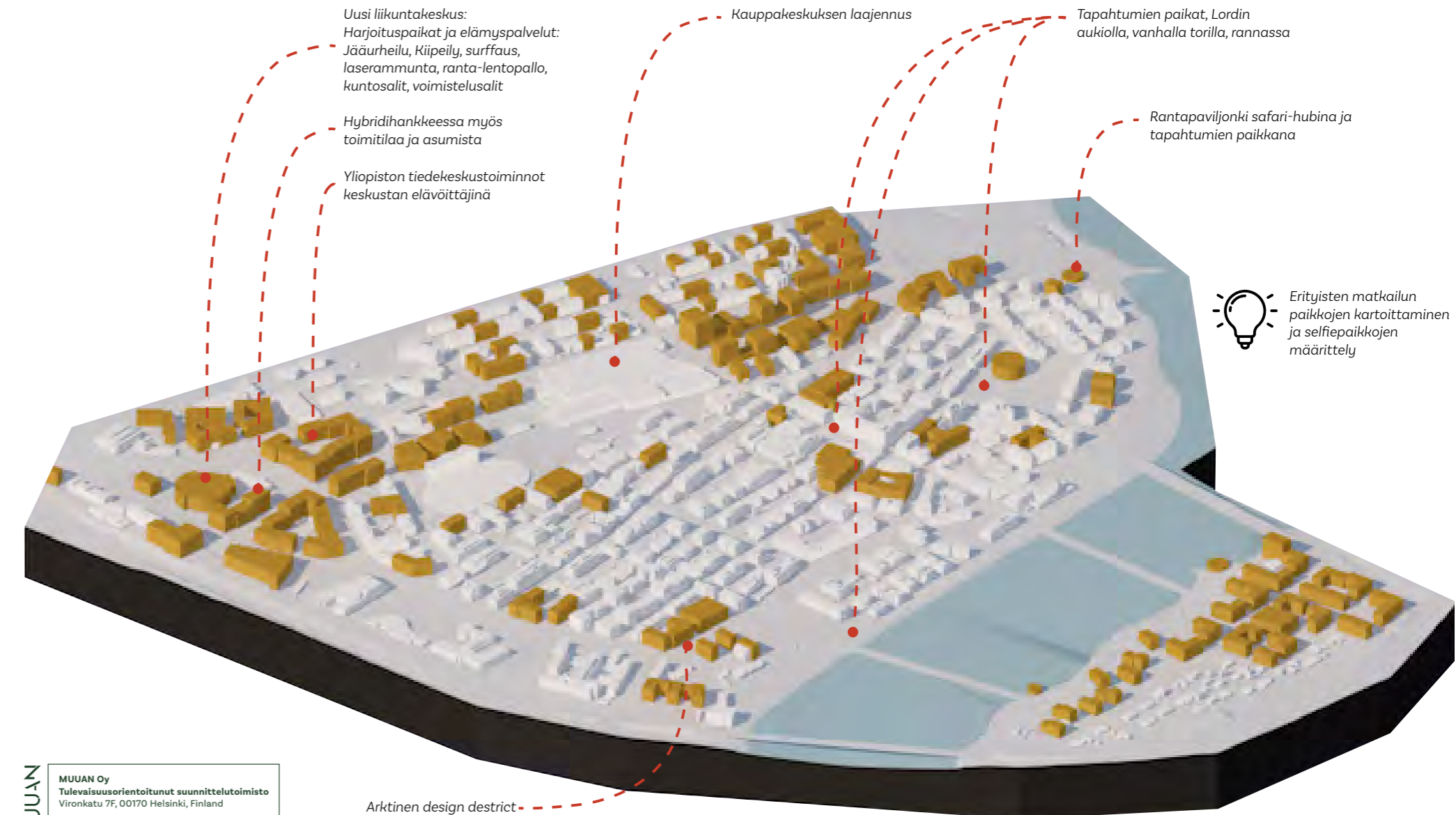
- Talvipyöräilyn edistäminen
- Vuokrattavat potkukelkat ja potkukelkkareitistö keskustassa
- Joukkoliikennenyhteydet keskustasta luontoon
- Arktinen luonto osaksi keskustamiljöötä
- Taide ja muotoilu osaksi katukuvaa
- Avantouinti keskustassa
- Hiljaisuuden ja pimeän kokemisen paikat
- Arktinen luonto osaksi keskustamiljöötä

KEHITETÄÄN HITAITA PAIKKOJA, TORIT, AUKIOT JA RANNAT ARKTISEN FLANEERAUKSEN PAIKKOINA

PALVELUT KESKUSTAN KIVIJALOISSA

5.1 Teemat ja toimenpiteet

Elinkeinot

5.1 Teemat ja toimenpiteet

Viheralueet

Hulevesien hallinta ja hyötykäyttö

Luonnon saavutettavuus, viherkäytävät luontoon

Keskustasta biofilian kokemuskeskus

Toiminnallinen ja teemoitettu sinivihreä

KAUPUNKITULVIIN VARAUTUMINEN, RAKENNETAAN HULEVESIPUISTOJA

VIIHTYISYYTTÄ KATUALUEILLE VEHRYYTTÄMÄLLÄ JA VESIELEMENTTIEN AVULLA

HULEVESIEN LAADULLINEN PARANTAMINEN ENNEN JOKEEN VALUMISTA KATUALUEITA VEHRYYTTÄMÄLLÄ

ARKTINEN LUONTO OSAKSI Keskustan KATUMILJÖÖTÄ

JOUKKOLIIKENNEYHTEYDET Keskustasta LUONTOALUEILLE

VESI SAAVUTETTAVAKSI KAIKILLE

KAUPALLINEN VIRKISTYSTOIMINTA OSANA SINI- JA VIHERALUEITA, VUOKRATTAVAT VÄLINEET JA OPASPALVELUT SAAVUTETTAVAKSI Keskustasta

KORTTELIPIHAT VEHREIKSI PYSÄKÖINNIIN REFORMILLA, PERUSTETAAN KANNUSTINOHJELMA TALOYHTIÖILLE

LAADITAAN VIHERALUEIDEN YLEISSUUNNITTELUOPAS, JOKA MÄÄRITTELEE MITÄ ON ARKTISEN VEHREYS

VUOROKAUDEN JA VUODENAIKOJEN MONIMUOTOISUUDEN HYÖDYNTÄMINEN KATUMILJÖÖSSÄ

PERUSTETAAN OLEVIEN KORTTELEIDEN VEHRYYTTÄMISEN HANKE JA KANNUSTINOHJELMA YHTÄAIKAA PYSÄKÖINNIN KEHITTÄMISEN HANKKEEN JA KANNUSTINOHJELMAN KANSSA

ARKTINEN VEHREYS KATUJEN HOITOLUOKITUKSESSA

JULKISTEN ALEUIDEN TEEMOITTAMINEN VIHREÄLLÄ; PUISTOT, VIHERKADUT, PUISTOKADUT, PITKOSPUUT RANNOILLA ...

LUMIEN HYÖTYKÄYTTÖ Keskustassa

JOKIALUEEN VIRKISTYSKÄYTÖN OHJELMOINTI

PIMEYDEN JA HILJAISUUDEN KOKEMINEN MAHDOLLISEKSI Keskustassa, TÄLLAISTEN KOHTEIDEN KARTOITUS

ARKKITEHTUURIKILPAILUT OSAKSI KAUPUNKIKEHITTÄMISEN OHJELMIA
Kaupunkiympäristön kehittäminen arkkitehtuurikilpailuin nostaa laatua ja tuo kaupungille näkyvyyttä.

5.1 Teemat ja toimenpiteet

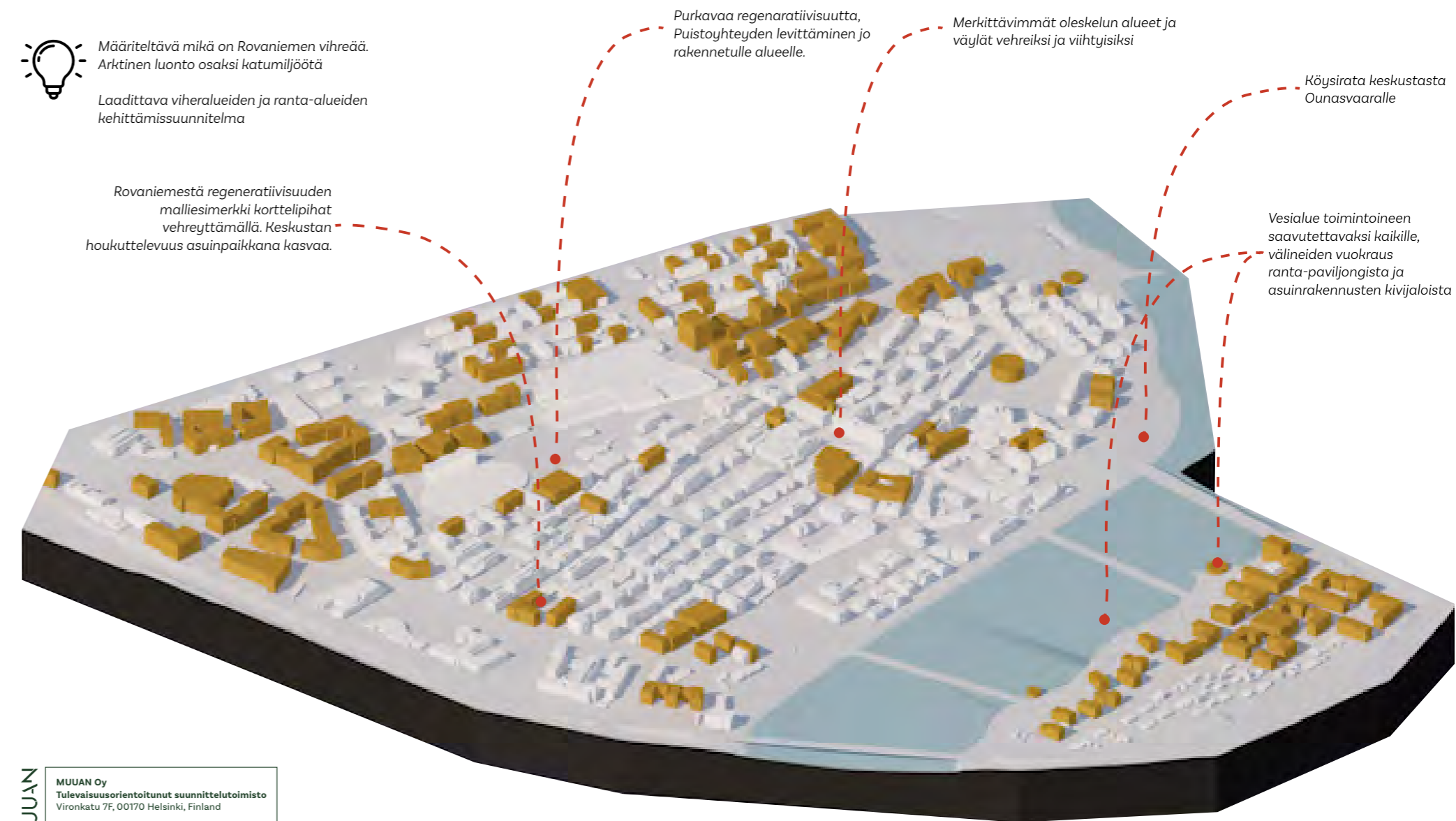
Viheralueet

Määriteltävä mikä on Rovaniemen vihreää. Arktinen luonto osaksi katumiljöötä

Laadittava viheralueiden ja ranta-alueiden kehittämissuunnitelma

Rovaniemestä regeneratiivisuuden malliesimerkki korttelipihat vehreyttämällä. Keskustan houkuttelevuus asuinpaikkana kasvaa.

5.1 Teemat ja toimenpiteet

Liikkuminen

Teemalliset kadut sekä katujen jäsennöinti

Paikallista liikkumista

Joukkoliikenteen ja pysäköinnin tulevaisuus

Kevyen liikenteen ja hitaan liikkumisen parantaminen

KESKUSTA HELPOSTI SAAVUTETTAVAKSI
AJONOPEUKSIEN HIDASTAMINEN JA LIIKENNEJÄRJESTELYIDEN KEHITTÄMINEN SAAPUMISEN ALUEILLA
KAUPUNKIMAINEN KATUMILJÖÖ, PYÖRÄKATU, HIDASKATU, VIHHERKATU, TAIDEKATU, LIIKUNTAKATU
KESKUSTAN PÄÄVÄYLÄT KAISTOITETTUNA ERI KULKUMUODOILLE, MUUT KADUT PYÖRÄKATUINA (KULKUMUODON PRIORISOINTI, MYÖS AUTOLLA AJO SALLITTU)

VUODENAIKOJEN HUOMIOIMINEN
POTKUKELKKAREITISTÖ TALVELLA JA VUOKRATTAVA KAUPUNKIPOTKURIT
LATUVERKKO, RETKILUISTTELUREITIT JA MUUT TALVILIIKUNTAMAHDOSSUUDET KESKUSTAN KAUTTA
LUONTOKOHEET SAAVUTETTAVIKSI KESKUSTASTA

HENKILÖLIIKENTEEN RAUTATIEASEMA OSAKSI KESKUSTAA
RUNKOLINJOIHIN PERUSTUVA JOUKKOLIIKENNEVERKOSTO
VARAUTUMINEN LIIKENTEEN AUTOMATISAATIOON, AJONEUVOT JA KULJETUSROBOTIT
E75, SAAPUMISEN SUPPILONA, SAAPUMINEN PYSÄKÖINTILAITOSTEN KAUTTA
PYSÄKÖINNIN REFORMI, <ul style="list-style-type: none"> • Alueellinen pysäköintiyhtiö, • Korttelipihat vapaitsi pysäköinnistä kannustinohjelmalla • Saapuminen keskustaan pysäköintilaitosten kautta • Pysäköintilaitokset liikkumisen palvelukeskuksina, maantasoherros keskustamaisille palveluille • Pysäköintiruudun varusmahdollisuus etänä

TURVALLISET JA HELPOT E75 YLITYSKOHDAT YHDISTÄÄ KESKUSTARAKENTEEN ROTKON MOLEMMIN PUOLIN
KAUPUNKIMAINEN KATUMILJÖÖ, VIIHTYISYYDEN PARANTAMINEN KATUJA VEHRYYTÄMÄLLÄ
AUTOJEN VÄHENTÄMINEN KESKUSTAN KATUKUVASSA
KESKUSTAN PÄÄVÄYLÄT KAISTOITETTUNA ERI KULKUMUODOILLE, MUUT KADUT PYÖRÄKATUINA (KULKUMUODON PRIORISOINTI, MYÖS AUTOLLA AJO SALLITTU)
OPPILAITOSYMPÄRISTÖJEN SAAVUTETTAVUUS JA REITIN VIIHTYISYYS PRIORITEETIKSI

5.1 Teemat ja toimenpiteet

Liikkuminen

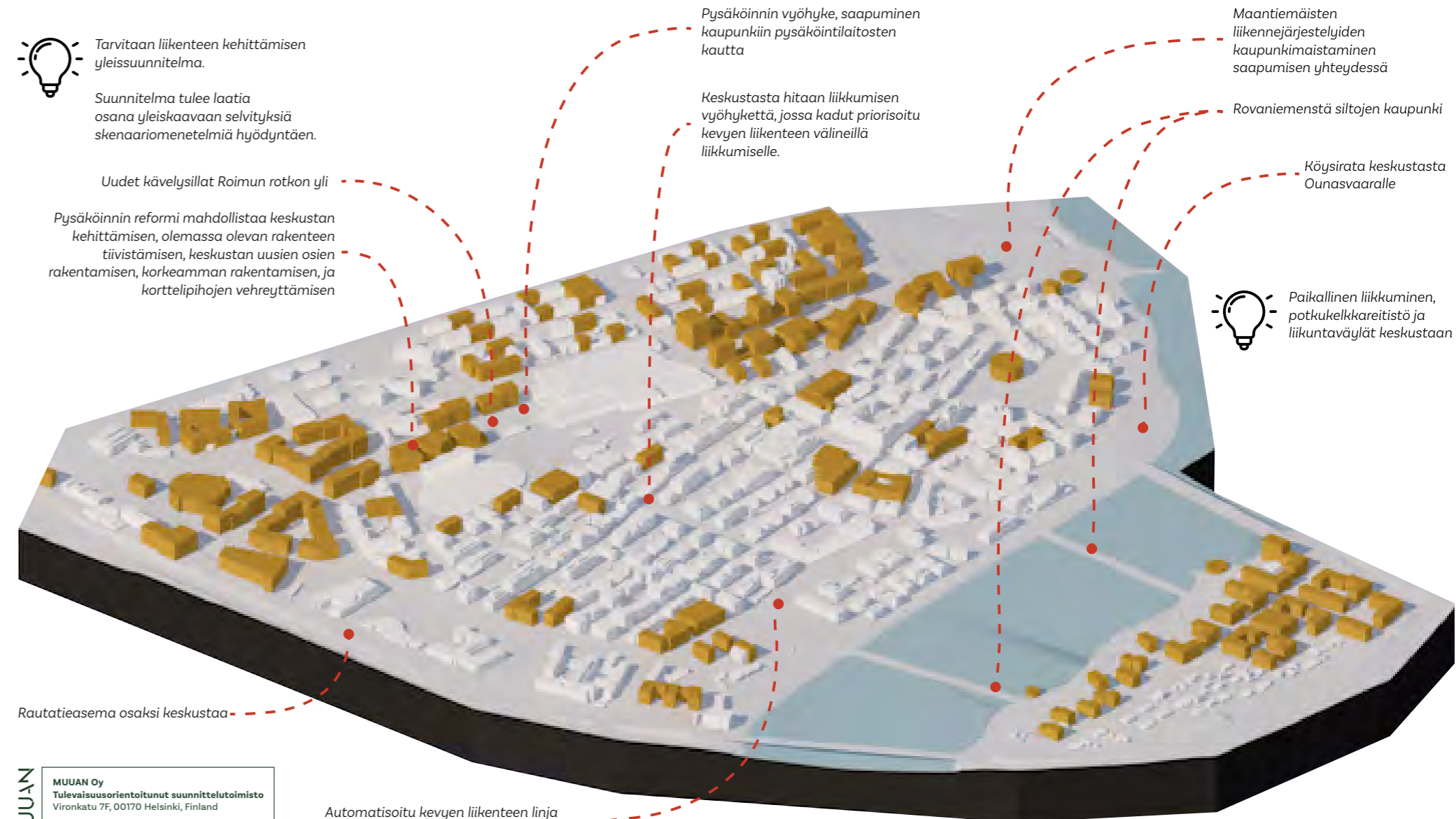

Tarvitaan liikenteen kehittämisen yleissuunnitelma.

Suunnitelma tulee laatia osana yleiskaavaan selvityksiä skenaariomenetelmiä hyödyntäen.

Uudet kävelysillat Roimun rotkon yli

Pysäköinnin reformi mahdollistaa keskustan kehittämisen, olemassa olevan rakenteen tiivistämisen, keskustan uusien osien rakentamisen, korkeamman rakentamisen, ja korttelipihojen vehreyttämisen

5.1 Teemat ja toimenpiteet

Rantojen käyttö

Toisiaan täydentävät rannat

Rantaviivan jatkuva toiminnallinen verkosto

Veden eri olomuotojen käyttö

Rakentaminen ranta-alueilla

TEMAATTISEN JAON MÄÄRITTELY
RANTOJEN OSALTA

TULVA- JA HULEVESIPUISTOT

PARANNETAAN YHTEYKSIÄ RANTOJEN VÄLILLÄ

MÄÄRITELTÄVÄ TOIMINNALLISET KOHDAT
JA HILJENTYMISEN PAIKAT, RAUHALLISET
TOIMINNOT JA AKTIIVIPAIKAT

TAPAHTUMAT KEMIJOESSA, RANNAT
KATSOMOALUEINA

VIKISTYKSEN PALVELULLISTAMINEN,
VÄLINEIDEN VUOKRAUS

ARKKITEHTUURIKILPAILUT OSAKSI
KAUPUNKIKEHITTÄMISEN OHJELMIA

*Kaupunkiympäristön kehittäminen
arkkitehtuurikilpailuin nostaa laatua ja tuo kaupungille
näkyvyyttä.*

JOEN VIRKISTYSKÄYTÖN OHJELMOINTI, JOEN
KÄYTÖN MONIPUOLISTAMINEN, PAIKKOJEN
OSOITTAMINEN ERI TOIMINNOILLE

VESIALUEEN TAPAHTUMAKELLO

TALVELLA LUMEN JA JÄÄN HYÖDYNTÄMINEN
KAUPUNKITILASSA, ESIM. VUODENAIKAAN
SIDOTUT LEIKKIPAIKAT

AVANTOINTI KESKUSTASSA

RANTA-ALUEIDEN VIRKISTYSKÄYTÖN
LAADULLINEN PARANTAMINEN, OLESKELUN
PAIKAT JA RANTOJEN KALUSTEET

ASUMISEN LAATU, RANTA-ASUMISTA
KESKUSTAAN

LAITURIPAIKKOJA KESKUSTAAN

RANTOJEN, JA MUUN KESKUSTA-ALUEEN,
VALAISTUKSELLA ELÄMYKSELLISYYTTÄ
ARKKIYMPÄRISTÖÖN

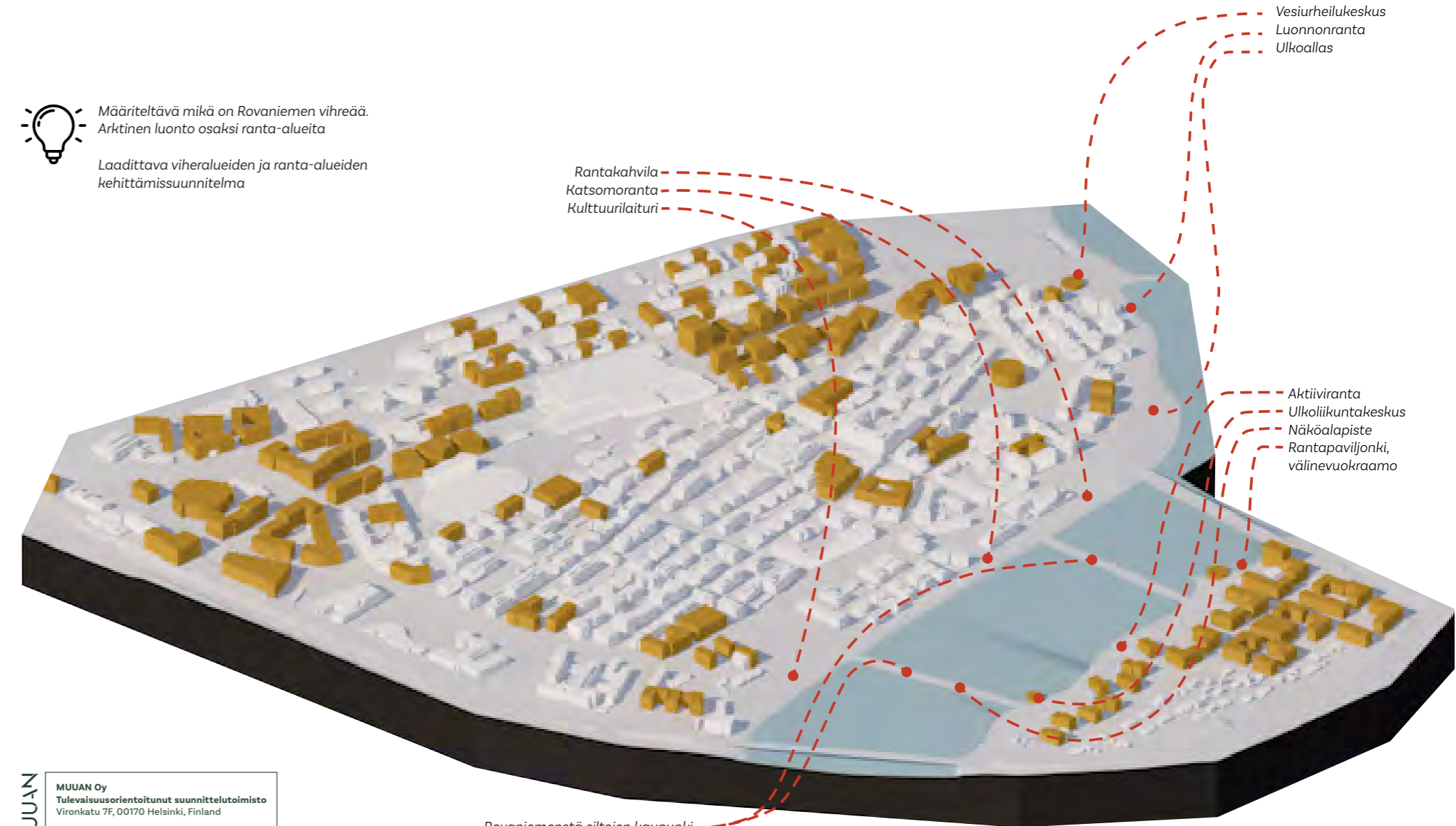
5.1 Teemat ja toimenpiteet

Rantojen käyttö

Määriteltävä mikä on Rovaniemen vihreää.
Arktinen luonto osaksi ranta-alueita

Laadittava viheralueiden ja ranta-alueiden
kehittämissuunnitelma

Rantakahvila
Katsomoranta
Kulttuurilaituri

Vesiturheilukeskus
Luonnonranta
Ulkoallas

Aktiiviranta
Ulkoliikuntakeskus
Näköalapiste
Rantapaviljonki,
välinevuokraamo

Rovaniemenstä siltojen kaupunki

5.1 Teemat ja toimenpiteet

Korkea rakentaminen

Periaatteet korkealle rakentamiselle

Toiminnallinen monipuolisuus

Maamerkit keskustalle

Alueelliset täydennysrakentamisen ohjeet

HISTORIAN JA OLEVAN KAUPUNKIRAKENTEEEN PERIAATTEIDEN KUNNIOITTAMINEN
LAADITTAVA KORKEAN RAKENTAMISEN SELVITYS
KAUPUNKIKUVALLINEN TASAPAINO

KORKEAN RAKENTAMISEN KOHTEET TOIMINNALLISINA HYBRIDIHANKKEINA
HYVIN SAAVUTETTAVILLA OSA-ALUEELLA
SEKOITTUNEISUUS

KORKEA RAKENTAMIEN KESKUSTAAN SAAPUMISEN MERKKEINÄ, VRT. JÄTKÄNKYNTTILÄ
PUURAKENTAMINEN ON MAHDOLLISUUS
NÄKÖALAPALVELUT

KESKUSTAN TÄYDENNYSRAKENTAMISVYÖHYKKEIDEN MÄÄRITTELY, PERIAATTEET TÄYDENNYSRAKENTAMISELLE
MINNE EI SAA TULLA KORKEAA RAKENTAMISTA
OLEVAN KESKUSTARAKENTEEEN KUNNIOITTAMINEN, KERROSLUKUJEN NOUDATTAMINEN

5.1 Teemat ja toimenpiteet

Korkea rakentaminen

Laadittava korkean rakentamisen selvitys

Korkeus ei saa olla itseisarvo. Korkealla rakentamisella voidaan saavuttaa korkeampaa väestötiheyttä, joka mahdollistaa toiminnallisesti elävät kiviljalta.

Korkea rakentaminen osana hybridihankkeita. Asumisen, työn ja vapaa-ajan toiminnot muodostavat hanketaloudellisia ja arkipäivisiä synergioita.

Modernia kaupunkiympäristöä

Korkean rakentamisen vyöhyke
 Kaupunkikuvallinen tasapaino ja olevan kunnioittaminen,

Hybridihankkeet hyvin saavutettavilla osa-alueilla

Puurakentaminen on mahdollisuus

Näköalapalvelut, uutta laadukasta asumista keskustaan

Korkea rakentaminen keskustaan saapumisen maamerkkeinä

Olevan kaupunkirakenteen periaatteiden kunnioittaminen

6.1 Toimenpideohjelma

Asuminen ja korkea rakentaminen

Toimenpide	Sisältö ja tavoite	Ensimmäinen askel (vastuu)	Sidosryhmät ja resurssit	Tärkeys 1-3*	Aikajänne	Kustannus € - €€€
Arkkitehtuuripoliittinen ohjelma	Rovaniemi on taiteen, muotoilun ja arkkitehtuurin kaupunki. Arkkitehtuurikilpailut osaksi kaupunkikehittämisen ohjelmia. Määritellään kaupunkikuvallinen vaatavuusaste täydennysvyöhykkeille	Ohjelman laatiminen (kaupunki)	Poliitikot, Virkahenkilöt	1	-2030	€
PPP-yhteistyöfoorumin perustaminen	Public-Private-Partnership foorumi, määritellään yhteiset tavoitteet kaupungin kehittämiselle. Kehittämis- ja neuvottelulusta esim. kannustinohjelmille	Rakennusalan toimijoiden kontaktointi (kaupunki)	Poliitikot, Virkahenkilöt, Rakennusalan toimijat	1	-2030	€
Kehittyvä arktinen asuminen -ohjelman ja kannustinjärjestelmän perustaminen	Tavoitteeksi asuntokannan monipuolistaminen ja arktisen asumisen kehittäminen	PPP-yhteistyöfoorumin perustaminen, ks. yllä	Poliitikot, Virkahenkilöt	2	2024-2030/ jatkuva	€/€€€
Uutta laadukasta asumista keskustaan	Tavoitteena keskusta-asumisen houkuttelevuuden parantaminen,	PPP-yhteistyöfoorumin perustaminen, arkkitehtuuripoliittinen ohjelma, täydennysrakentamisen laatutavoitteiden määrittely (kaupunki)	Virkahenkilöt, Rakennusalan toimijat	1	jatkuva	€€€
Uutta opiskelija-asumista keskustaan	Tavoitteena keskustan asuntokannan monipuolistaminen	Opiskelija-asumistoimijoiden kontaktointi (kaupunki)	Virkahenkilöt, Rakennusalan toimijat	2	jatkuva	€€€
Uutta lapsiperheille soveltuvaa asumista keskustaan	Tavoitteena keskustan sosiaalisen monimuotoisuuden parantaminen	PPP-yhteistyöfoorumin perustaminen, arkkitehtuuripoliittinen ohjelma, täydennysrakentamisen laatutavoitteiden määrittely (kaupunki)	Virkahenkilöt, Rakennusalan toimijat	1	jatkuva	€€€
Uutta tuettua asumista ja palveluasumista keskustaan	Tavoitteena keskusta-asumisen monipuolistaminen ja palveluiden saavutettavuuden parantaminen.	PPP-yhteistyöfoorumin perustaminen, arkkitehtuuripoliittinen ohjelma, täydennysrakentamisen laatutavoitteiden määrittely (kaupunki)	Virkahenkilöt, Rakennusalan toimijat	1	jatkuva	€€€
Korttelipihojen kehittämisoppaan laatiminen ja kannustinohjelman perustaminen	Tavoitteena korttelipihojen regeneratiivisen biofilian mahdollistaminen	Oppaan tilaaminen (kaupunki), Kannustinohjelman perustaminen (kaupunki)	Virkahenkilöt, konsultti Poliitikot, Virkahenkilöt, taloyhtiöiden edustajat	2	2024- 2030/ jatkuva	€/€€€
Laaditaan korkean rakentamisen selvitys	Määritellään mitä on arktinen korkea rakentaminen ja luodaan sille yhteiset pelisäännöt.	Selvityksen tilaaminen (kaupunki)	Virkahenkilöt, konsultti	1	-2030	€
Tavoitellaan merkittäviä hybridihankkeita	Korkea rakentaminen osaksi toiminnallisesti monimuotoisia kokonaisuuksia. Rakentamisen korkeus ei saa olla itseisarvo	PPP-yhteistyöfoorumin perustaminen, Kyvykkäiden rakennusalan toimijoiden kontaktointi (Kaupunki, Rovaniemen kehitys)	Virkahenkilöt, Business Rovaniemi, Rovaniemen yrittäjät	2	2030-2050	€/€€€

* Tärkeysjärjestys: 1=tärkein, 3=vähiten tärkeä

6.

Toimenpideohjelma

Toimenpideohjelmaan on esitetty työn aikana esiin nousseista kehittämisen suuntaviivoista kumpuavat kehittämistoimenpiteet. Toimenpideohjelmaa toteuttamalla voidaan tavoitella vision mukaista tulevaisuutta eli se toimii jalkauttamisen apuvälineenä.

Huomionarvoista on, että toimenpideohjelma on alustava. Se on työn laatijan käsitys ja näkemys työn aikana esiin tulleiden seikkojen toteuttamiseksi tarvittavista toimenpiteistä, mutta toteutuakseen ohjelma tarvitsee kaupungin sisäistä organisointia ja päätöksentekoa. Toimenpideohjelman tulee myös olla ajan kuluessa täydentyvä.

6.1 Toimenpideohjelma

Julkiset palvelut

Toimenpide	Sisältö ja tavoite	Ensimmäinen askel (vastuu)	Sidosryhmät ja resurssit	Tärkeys 1-3*	Aikajänne	Kustannus € - €€€
Julkisten palvelujen palvelukioskit keskus- taan	Palveluiden saavutettavuuden parantaminen	Palveluverkon ja kioskien toiminnallinen (palvelu)muotoilu (kaupunki)	Kaupunki	2	-2030	€€
Perustetaan mahdollistajan virka kaupunkiin	Tavoitteena luvituksen helpottaminen ja avustaminen tapahtumien järjestämisessä	Määritetään tehtävät, perustetaan virka (Kaupunki)	Kaupunki	1	-2030	€ €
Määritellään tilat ja tilavaraukset tapahtumille, integroidaan tarvittava infra katutilaan spontaanien tapahtumien mahdollistamiseksi	Mahdollistetaan suurtapahtumat, markkinat, konsertit, pelit, pienet tapahtumat ja side-eventit keskustassa	Tapahtuma-alueiden määrittely (kaupunki, kaavoitus ja maankäyttö)	Virkahenkilöt, maankäyttö ja kaupunkisuunnittelu, kaupunki-infrasta vastaavat tahot	2	-2030	€€€
Keskustaan tiloja kansalais- ja seuratoiminnalle	Tavoitteena asukkaiden keskusta. Keskustan toiminnallisen profiilin monipuolistaminen. Keskusta sosiaalisen kanssakäymisen ja vapaa-ajan vieton paikkana.	Sopivien tilojen määrittely ja osoittaminen tai rakennuttaminen (seurat, yhteisöt, kaupunki)	Kaupunki, seurat, rovaniemen yrittäjät	3	2024-2030	€€
Koulu- ja päiväkotiverkon vahvistaminen keskustassa	Tavoitteena houkutella keskustaan lapsiperheitä keskustan sosiaalisen monimuotoisuuden parantamiseksi	Varautuminen väestön kasvuun ja lasten määrän lisääntymiseen keskusta-alueella, Koulu- ja päiväkotiverkon tarkistaminen ja varautuminen laajenmistarpeeseen (Kaupunki)	Poliitikat, Virkahenkilöt	2	2030-2050	€€€
Keskustan liikuntapaikkojen kehittämissuunnitelman perustaminen	Rovaniemi on liikuntakaupunki. Keskusta käyntikorttina ja showroomina. Liikuntamahdollisuuksien ja -paikkojen jatkuva parantaminen ja lisääminen keskustaan.	Liikuntapaikkojen kehittämissuunnitelman laatiminen/laadittaminen (Kaupunki)	Poliitikat, Virkahenkilöt	1	-2030	€
Kulttuurin ja taiteen kehittämissuunnitelman perustaminen	Rovaniemi on taiteen, muotoilun ja arkkitehtuurin kaupunki. Keskusta showroomina. Taiteen ja muotoilun tekeminen näkyväksi kaupunkitilassa	Kulttuurin ja taiteen toimijoiden kontaktointi ja yhteensaattaminen (kaupunki, mahdollistaja)	Oppilaitokset, taiteilijat, kulttuuriväki, kaupunki	2	-2030	€
Rautatieaseman siirtäminen osaksi keskustaa	Keskustan saavutettavuuden parantaminen. Nykyisen rautatieaseman alueen täydennysrakentamispotentiaalin hyödyntäminen	Suunnitelman laatiminen/laadittaminen	Senaatti, kaupunki, konsultti, PPP-foorumi / rak. alan toimijat	3	2030-2050	€€€
Matkakeskuksen kehittäminen	Matkakeskus uuden henkilöliikenteen rautatieaseman yhteydessä. Joukkoliikenteen kaikki liikuntamuodot kokoava terminaali	Suunnitelman laatiminen/laadittaminen	kaupunki, konsultti, PPP-foorumi / rak. alan toimijat	2	2030-2040	€€€
Joukkoliikennejärjestelmän uudistaminen	Runkolinjoihin perustuvan joukkoliikennejärjestelmän uudistaminen. Kaupungin tiivistäminen runkolinjojen varrelle	Suunnitelman laatiminen/laadittaminen	kaupunki, konsultti, joukkoliikenteen operoijat	2	2024-2030	€€

*Tärkeysjärjestys: 1=tärkein, 3=vähiten tärkeä

78

6.1 Toimenpideohjelma

Liikkuminen

Toimenpide	Sisältö ja tavoite	Ensimmäinen askel (vastuu)	Sidosryhmät ja resurssit	Tärkeys 1-3*	Aikajänne	Kustannus € - €€€
Ajonopeuksien hidastaminen saapumisen alueilla ja ydinkeskustassa	Mahdollistetaan useammat liittymät E75:ltä keskustaan. Kevyen liikenteen olosuhteiden parantaminen ja priorisointi	Keskustan liikenteen ja katualueiden yleissuunnitelman laatiminen/laadittaminen (Kaupunki)	Virkahenkilöt, konsultti	1	-2030	€€
Pohjoisen saapumisen liikennejärjestelyiden kaupunkimaistaminen	Kaupunkimaistetaan maantiemäistä saapumisen ympäristöä. Vapautuvalla tilalla on täydennysrakentamisen potentialia.	Keskustan liikenteen ja katualueiden yleissuunnitelman laatiminen/laadittaminen (Kaupunki)	Virkahenkilöt, konsultti	1	2030-2040	€€€
E75 saapumisen suppilona	Saapuminen keskustaan E75:ltä eri kohdista. Saapuminen suoraan pysäköintilaitoksiin.	Keskustan liikenteen ja katualueiden yleissuunnitelman laatiminen/laadittaminen (Kaupunki)	Virkahenkilöt, konsultti	1	2023-2025	€ €
Pysäköinnin reformi - ohjelman perustaminen	Alueellinen pysäköintiyhtiö, Korttelipihat vapaiksi pysäköinnistä kannustinohjelmalla, Saapuminen keskustaan pysäköintilaitosten kautta, Pysäköintilaitokset liikku- misen palvelukeskuksina, maantasokerros keskustamaisille palveluille, Pysäköintirudun varausmahdollisuus etänä	Hankkeen perustaminen (Kaupunki)	Virkahenkilöt, konsultti, taloyhtiöt, poliitikat	1	Jatkuva	€€€
Pyöräiltävä keskusta, kadut pyöräkaduiksi	Tavoitteena turvallinen ja viihtyisä keskusta. Kevyen liikenteen olosuhteiden parantaminen.	Keskustan liikenteen yleissuunnitelman laatiminen/laadittaminen (Kaupunki)	Virkahenkilöt, konsultti, poliitikat	2	2024-2040	€€€
Paikalliset liikuntamuodot osaksi katukuvaa, kaupunkipotkurit, kaupunkifatbiket	Tavoitteena valovoiman lisääminen, arktinen eksotiikka arjessa. Mikä on hyvä asukkaalle on hyvä matkailijalle.	Liikkumisvälineiden tilaaminen (Kaupunki)	liikkumisesta vastaavat virkahenkilöt	2	-2030	€€
Virkistyksen ja liikunnan verkostojen ulottaminen keskustaan	Tavoitteena liikunnan ja harrastamisen mahdollisuuksien parantaminen keskustassa. Arktinen eksotiikka arjessa. Mikä on hyvä asukkaalle on hyvä matkailijalle.	Liikuntaverkostojen kehittäminen (Kaupunki)	liikkumisesta vastaavat virkahenkilöt	2	2024-2030	€€
Luontokohteet saavutettavaksi keskustasta, Joukkoliikenteen uudistus ja köysirata keskustasta Ounasvaaralle.	Tavoitteena liikunnan ja harrastamisen mahdollisuuksien parantaminen keskustassa. Arktinen eksotiikka arjessa. Mikä on hyvä asukkaalle on hyvä matkailijalle.	Suunnitelman laatiminen/laadittaminen (kaupunki)	Virkahenkilöt, konsultti, poliitikat, joukkoliikenteen operoijat	2	-2030	€€€
Rovaniemi on siltojen kaupunki, Uudet sillat Roimun rotkon ja joen yli	Tavoitteena Rotkon ja joen estevyyden pienentäminen ja paremmin toisiinsa liittyvät keskustan osat	Suunnitelman laatiminen/laadittaminen (kaupunki)	Virkahenkilöt, konsultti, poliitikat	2	- 2050	€€€

*Tärkeysjärjestys: 1=tärkein, 3=vähiten tärkeä

79

6.1 Toimenpideohjelma

Elinkeinot

Toimenpide	Sisältö ja tavoite	Ensimmäinen askel (vastuu)	Sidosryhmät ja resurssit	Tärkeys 1-3*	Aikajänne	Kustannus € - €€€
Kaupunki- ja vesialueen tapahtumakellon luominen	Tavoitteena valovoiman kasvu ja vetovoiman lisääntyminen	Tapahtumajärjestäjien yhteenkokoaminen (Kaupunki, kehitysytio)	Virkahenkilöt, Mahdollistaja, tapahtumajärjestäjät, Rovaniemen yrittäjät	1	2024-2030	€
Aluemarkkinointi, viestintä ja markkinointi keskustasateenvarjon alla	Tavoitteena valovoiman kasvu ja vetovoiman lisääntyminen	Viestintäsuunnitelman laatiminen (Kaupunki, konsultti)	Kaupungin viestintä, tapahtumajärjestäjä Rovaniemen yrittäjät	2	2024-2030	€
Arktisen osaamisen koti, Tehdään paikallisesta osaamisesta näkyvää keskustassa	Taide, muotoilu, puu, metalli ym. paikallinen osaaminen näkyväksi, kadunkalusteissa, toimistotiloissa, välinevuokraamossa, katumiljöössä jne.	Merkittävien toimijoiden kontaktointi ja yhteensaattaminen (kaupunki, mahdollistaja)	Merkittävät toimijat	1	Jatkuva	€€€
Arktinen design district	Arktisen osaamisen ja kulttuurin esiintuominen. Tavoitteena kaupungin valovoiman lisääminen	Kulttuurin ja taiteen toimijoiden kontaktointi ja yhteensaattaminen (kaupunki, mahdollistaja)	Virkahenkilöt, mahdollistaja, kulttuurin ja taiteen oppilaitokset ja toimijat	2	-2040	€€
Kaavoitetaan ja rakennetaan lisää toimittilaa keskustaan	Tavoitteena vastata kysyntään	Yleiskaavan ja asemakaavojen laatiminen (Kaupunki)	Kaupunki, maankäyttö ja kaavoitus	1	-2030	€
Kehitellään ja houkutellaan uusia innovatiivisia työympäristöjä, työn asumisen ja vapaa-ajan yhdistäviä konsepteja keskustaan, workation kortteli	Keskusta matkailun alueena. Tavoitteena monipuolistaa keskustan palvelurakennetta	Mahdollisuuksien kokoaminen, esitteiden ja markkinointisuunnitelman laatiminen (kaupunki, Business Rovaniemi)	Kaupunki, PPP-foorumi, Business Rovaniemi	2	-2040	€
Matkailun paikkojen kartoittaminen ja niistä viestiminen, selfiepaikat	Keskusta matkailun alueena, Arktisen eksootikan kokeminen mahdolliseksi keskustasta.	Kartoitus ja viestinnän välineiden suunnittelu (kaupunki, Konsultti)	Kaupunki, Konsultti	2	-2030	€
Safari-hubi ja välinevuokraamo keskustaan	Keskusta matkailun alueena, Arktisen eksootikan kokeminen mahdolliseksi keskustasta. Live like a local -kokemus vahvemmaksi.	Hubirakennuksen paikan määrittely ja suunnittelu (kaupunki, Rovaniemen yrittäjät)	Kaupunki, Business Rovaniemi, Rovaniemen yrittäjät	2	2024-2030	€€€
Hitaiden paikkojen kehittäminen,	torit, aukiot ja rannat kaupallisen oleskelun alueiksi	Ranta-alueiden, torien ja aukoiden kehittämissuunnitelmat (kaupunki)	Kaupunki	2	-2040	€€
Palvelut keskustan kivijaloissa	Tavoitteena elävä kaupunkiympäristö, Ei peltomarketteja, Asuinkortteleiden kaavoituksessa huolehdittava riittävästä kivijalkatilojen määrästä	Varmistetaan kaavoituksella kivijalkaliiketilöiden riittävyys myös keskustatoimintojen laajentumissuunnilla (kaupunki)	Kaupunki, Rovaniemen yrittäjät, Seurat ja järjestöt	1	Jatkuva	€

*Tärkeysjärjestys: 1=tärkein, 3=vähiten tärkeä

80

6.1 Toimenpideohjelma

Viheralueet ja rantojen käyttö

Toimenpide	Sisältö ja tavoite	Ensimmäinen askel (vastuu)	Sidosryhmät ja resurssit	Tärkeys 1-3*	Aikajänne	Kustannus € - €€€
Määritellään purettavat kohteet puistojen lisäämiseksi kaupunkialueella	Kaupunkitulviin varautuminen ja hulevesien hallinta, viihtyisyys ja biofilia	Yleiskaava ja asemakaava (kaupunki)	Virkahenkilöt, kiinteistöjen omistajat	1	-2030	€/€€€
Katumiljöön vehreyttäminen	hulevesien hallinta, viihtyisyys ja biofilia	Keskustan liikenteen ja katualueiden yleissuunnitelman laatiminen/laadittaminen (Kaupunki)	Virkahenkilöt, konsultti	1	Jatkuva	€€€
Rovaniemen vihreän määrittely, viheralueiden kehittämissuunnitelma ja yleissuunnitteluopas	Tavoitteena määritellä mitä on arktinen vihreys. Periaatteet viherrakentamiselle. Kaupunkibrändin mukaiset viherratkaisut	Oppaan laatiminen/laadittaminen (Kaupunki, konsultti)	Virkahenkilöt, konsultti	1	-2030	€
Kaupallinen kehittäminen osana sini- ja viheralueiden kehittämistä.	Elinkeinojen kehittäminen keskustassa, tavoitteina esteettömyys, tasa-arvoisuus ja tasavertaisuus	Ranta-alueiden kehittämissuunnitelma (Kaupunki, konsultti)	Virkahenkilöt, konsultti, Rovaniemen yrittäjät	1	-2030	€
Korttelipihaat vehreiksi -hankkeen ja kannustinohjelman perustaminen	Yhdessä pysäköinnin reformi -ohjelman kanssa vehreät ja viihtyisät korttelipihaat. Tavoitteena parantaa keskustan houkuttelevuutta asuinympäristönä	Hankkeen perustaminen (kaupunki, Taloyhtiöt)	Virkahenkilöt, poliitikot	1	-2030	€€€
Vuodenaikojen huomiointi kaupunkimiljöössä. Lumen ja jään hyötykäyttö keskustassa	Tavoitteena vuodenaikojen mukaan elävä leikkisa ja virikkeellinen, viihtyisä keskusta. Tavoitteena parantaa keskustan houkuttelevuutta asuinpaikkana, erityiskohde-ryhmänä lapsiperheet	Liikuntapaikkojen kehittämissuunnitelman laatiminen/laadittaminen (Kaupunki)	Virkahenkilöt, konsultti	2	2024-2030	€€
Jokialueen virkistyskäytön ohjelmointi	Tavoitteena turvallinen liikkuminen vesillä. Määritellään ja viestitään eri liikkumismuotojen alueista vesialueella ja mahdollistetaan jokialueen monimuotoinen ja monipuolinen virkistyskäyttö ja kaupallinen hyödyntäminen	Liikuntapaikkojen kehittämissuunnitelman laatiminen/laadittaminen (Kaupunki)	Virkahenkilöt, konsultti, Rovaniemen yrittäjät, seurat ja järjestöt	2	2024-2030	€
Ranta-alueiden kehittämisen yleissuunnitelma. Rantojen toiminnallisten pisteiden määrittely ja kehittäminen, Pimeyden ja hiljaisuuden kokemisen, rauhoittumisen paikat ja aktiivipaikat	Tavoitteena viihtyisyyden ja virkistysmahdollisuuksien parantaminen keskustassa	Ranta-alueiden kehittämissuunnitelma (Kaupunki, konsultti)	Virkahenkilöt, konsultti	1	-2030	€
Valaistuksen yleissuunnitelma	Elämysvalaistus ja informaatiovalaistus osaksi älykästä kaupunkivalaistusta. Toiminnallisten pisteiden elämysvalaistus, kelirikkoaikana "liikennevalaistus" rannoille. esim. punainen valo Jätkäkynttilässä tarkoittaa ettei jälle saa mennä	suunnitelman laatiminen/laadittaminen (Kaupunki)	Virkahenkilöt, konsultti	1	2024-2030	€
Laituripaikkoja keskustaan	Paikallinen liikkuminen näkyväksi. Mahdollistetaan jokiristeilyt, ravin- tolalait, soutuveneet, moottorive- neet, kanootit ja sup-laudat yms.	Ranta-alueiden kehittämissuunnitelma (Kaupunki)	Virkahenkilöt, konsultti	2	2024-2040	€€

*Tärkeysjärjestys: 1=tärkein, 3=vähiten tärkeä

81

ROVANIEMI

Kiitos!

Yhteyshenkilö:

Olli Metso
Kaupunkisuunnittelija

Olli.Metso@muuan.fi
+358 40 774 2014

MUUAN Oy
Tulevaisuusorientoitunut suunnittelutoimisto
Vironkatu 7F
00170 Helsinki, Finland

www.muuan.fi
muuan@muuan.fi
Y 2649865-2
+358 45 675 8700

LUOTTAMUKSELLINEN

MUUAN